

Staranje naj bo izziv in ne problem

Tema letošnjega mednarodnega dneva starejših je Prihodnost, ki si jo želimo, kaj o tem pravijo starejši? Po upokojitvi ostaja mladim upokojenecem v povprečju še vedno tretjina življenja. Vsaka nova generacija odhaja v pokoj bolj zdrava in v boljši fizični kondiciji. Večina starejših je sposobnih skrbeti zase, potrebujejo le spodbude lokalne skupnosti in države, da bodo lahko aktivno skrbeli za svojo fizično in psihično kondicijo in s tem dlje in lažje prispevali k medgeneracijskemu sožitju v družini, lokalni skupnosti in državi, k hitrejšemu in bolj skladnemu razvoju družbe ter k zniževanju stroškov za zdravstveno in socialno varstvo. Pojem aktivnega staranja je sprva pomenil podaljšano ekonomsko aktivnost, dandanes pa se je razširil na aktivno družinsko življenje ter na vse družbene aktivnosti, kulturno izražanje, športno udejstvovanje, prostovoljstvo in vseživljenjsko izobraževanje.

Za naš časopis smo se pozanimali, kako v kamniški, domžalski, komendski in okoliških občinah poskrbijo za aktivno staranje svojih občanov in kako starost preživljajo občani.
Reportaža na straneh 10 in 11.

BOJANA KLEMENC

Kljub krajšim dnevom in manj prijaznemu vremenu je jesen za mnoge najlepši letni čas, saj je od vseh najbolj pestra, raznokršna z barvami in radodarna s sadovi in plodovi narave. Med sprehodom proti mestu sem v fotografski objektiv ujela pogled na Mali grad in prelepe Kamniške planine v čudovitih odtenkih rumene, rjave, rdeče in zelene.

Listje, ki vsakodnevno odpada, in narava, ki se počasi umirja in odpravlja k počitku, nas opominja na minljivost življenja, o čemer odrasli pogosteje razmišljamo v teh dneh. Otroci pa se veselijo krompirjevih počitnic, ko si bodo za teden dni oddahnili od šolskih obveznosti in skrbi. Naj jim bo v teh dneh lepo!

VERA MEJAČ

»STARA DVOSEDEŽNICA ŠIMNOVEC JE NAPRAVA, ZRELA ZA UPOKOJITEV«

Na redni seji občinskega sveta Občine Kamnik, ki bo potekala prihodnjo sredo, bodo svetniki obravnavali in upajmo, da tudi sprejeli odločitev o zamenjavi sedežnice Šimnovec na Veliki planini. Naprava, ki je bila zgrajena leta 1986, že v osnovi ni konstruirana za tamkajšnji teren, kar povečuje možnost okvar. Nekateri deli so celo iz sedemdesetih let prejšnjega sto-

letja. Sestoji iz komponent različnih proizvajalcev, zato je njeno servisiranje in menjava po novih standardih skoraj nemogoča. Vzdrževanje je zaradi konstrukcijskih napak izredno drago. Družba Velika planina d.o.o. zato predlaga zamenjavo sedežnice z novo. Pogovarjali smo se z direktorjem družbe Dušanom Bombačem
Na 3. strani.

Ne dež ne mraz nista zaustavila Veronikinih tekačev

Ko enkrat začnem, ne znam nehat, mi je ob neki priložnosti zapisala tretja najhitrejša tekačica na 5. Veronikinem teku Nataša Planko. In prav gotovo je podobnega mnenja tudi večina tekačev, ki so v soboto dopoldan, 12. oktobra, zavzeli kamniške mestne ulice. Niti slabo vreme ni pokvarilo dobrega razpoloženja 250 tekačic in tekačev, ki so se zbrali na že tradicionalnem teku v organizaciji Zavoda za turizem in šport v občini Kamnik, kar je rekordno število doslej. Osnovnošolci so se pomerili za naslove občinskih prvakov na treh razdaljah – 500 m, 1000 m in 2000 metrov, srednješolci so tekli na razdalji 4 kilometre, ostali tekači pa so v štirih krogih pretekli nekaj manj kot 8 kilometrov. Da je Veronikin tek primeren za vsakogar, pove podatek, da je imel najmlajši udeleženec le 3 leta, najstarejši pa 75 let.
Fotoreportaža na 13. strani.

ANITA MEJAČ

Fotografija: Tomaž Vrtačič

Čipkarsko popoldne v prijetni družbi neveljskih klekljaric

Klekljarice Veronike iz Nevelj uspešno nadaljujejo kamniško klekljarsko tradicijo. So pridne in ustvarjalne, od najmlajših do najstarejših. V njihove mojstrovine je vtkanih

ogromno ur dela, potrpežljivosti in ustvarjalnosti, zato jih rade pokažejo ljubiteljem lepega in dediščine. Minulo nedeljo so jih razstavile v Budnarjevi muzejski hiši v Zgornjih Palovčah in odprtje razstave, ki je na ogled do konca novembra, pospremile s prikazom klekljanja, pesmijo Tunjiškega okteta in gostoljubno pogostitvijo z domačimi dobrotami.
Več na 8. strani.

VERA MEJAČ

VRTNI CENTER ARBORETUM

VSE ZA UREJANJE GROBOV

NAGROBNI ARANŽMAJI
JESENSKE LEHOTICE
BOGAT SORTIMENT IGLAVCEV

ŠE JE ČAS ZA SAJENJE TULIPANOV

Arboretum
VOLČJI POTOK

tus MARKET Veronika
Kranjska cesta 3 c, Kamnik
UGODNA IN ŠIROKA PONUDBA ŽIVIL IN IZDELKOV ZA
GOSPODINJSTVO, UGODNA MARTINOVA PONUDBA!

NAŠ POGOVOR na strani 2

Z Ivanom Hribarjem, direktorjem Term Snovik:

»LEPOTE KAMNIŠKE OBČINE SE LAHKO POVEŽE V ZELENO – EKO ZGODBO, KI BI BILA ŠIRŠE RAZPOZNAVNA«

AKCIJA DIOPTRIJSKIH OČAL
PRVA OČALA KUPITE,
DRUGA VAM PODARIMO*

Optika Aleksandra

www.optika.si tel 01 839 75 00

Pogovor s Ivanom Hribarjem, direktorjem Term Snovik

Lepote kamniške občine se lahko poveže v zeleno – eko zgodbo, ki bi bila širše razpoznavna

Terme Snovik se razlikujejo od drugih, podobnih term po tem, da so medijsko precej manj udarne. Njihove zabavišne naprave ne sijajo z jumbo plakati in zvoneči slogani ne vibirajo v njihove prostore. Odlikuje pa jih in jih dela velike, čeprav mnogo manjše, njihova okoljska ozaveženost. Svoje objekte so zgradili v skladu z najzahtevnejšimi okoljskimi standardi, pridobili vse potrebne certifikate kakovosti, s svojim projektom so povezali krajane in z njihovo neposredno vključenostjo uspeli uresničiti ne le dodano vrednost samemu termalnemu kompleksu, temveč tudi izboljšano kvaliteto življenja Tuhinjcem in vsem občanom kamniške občine. Z direktorjem Term Snovik Ivanom Hribarjem smo spregovorili o letošnji turistični sezoni, pogledih na kamniških turizem, razvoju term in težkih gospodarskih časih.

Pred dobrim tednom dni so Terme Snovik v akciji Naj kopaljšče 2013 ponovno dobile največ glasov v kategoriji malih termalnih kopaljšč. Počasi se zaključuje letošnja turistična sezona, kako ste zadovoljni, tako z nagrado kot sezono? So se Vaša pričakovanja uresničila?

Izredno smo zadovoljni, da smo tudi letos obdržali prvo mesto v tej akciji, saj so za nami na lestvici tako Zdravilišče Radenci kot Terme Dobrna. V Sloveniji je veliko uveljavljenih term, med katere sedaj uvrščajo tudi nas. Prvo mesto je znova potrditev prave smeri našega dela in dobra vzpodbuda za naprej, seveda pa tudi obveza. Vedno je lažje pridobiti prvo mesto, kot pa ga obdržati. Vsaka turistična sezona ima svojo posebnost. Poletna je vsekakor odvisna od vremenskih pogojev in letos so bili skoraj idealni. Letošnjo sezono smo imeli velik porast nastanitvenih gostov, predvsem v juliju in avgustu, a žal je zaradi trenutnih razmer cenovni pritisk izreden, zato se nam porast gostov ne odraža pri prihodkih. Naša vizija in cilj v teh časih je, da sledimo dogajanju, da se »kolo vrtili«, saj menimo, da zaostrene gospodarske razmere ne bodo trajale večno. Lahko že povem, da smo z velikimi tour operaterji, s katerimi poslujemo, že podpisali pogodbe za sodelovanje tudi v naslednjem letu. Tuji gosti so zelo zadovoljni z našim ambientom, okolico in moramo biti že kar malo pazljivi, komu in koliko namestitev damo, a žal je to še vedno le za poletno sezono, slaba dva meseca. Seveda je danes ravno zaradi povezav s tuji s poletno sezono lažje kot v preteklih letih, a čaka naS še veliko dela pri zapolnitvi kapacitet v ostalih mesecih leta.

Pred vrati so krompirjeve počitnice. Kdaj so Terme Snovik najbolj obiskane izven poletne sezone?

Domači gostje nam zagotovo zapolnijo kapacitete med vsemi šolskimi počitnicami. Prvi del krompirjevih počitnic je že skoraj poln, drugi vikend še ne toliko. Opazamo trend, da se slovenski gostje čedalje bolj odločajo za zadnji teden, kar je bistveno drugače kot pred leti. Prilagajamo in temu ustrezno pripravljamo programe tudi za vse praznike in šolske počitnice, ne samo v Sloveniji, temveč za vse države v okolici,

Terme Snovik so ponovno »Naj kopaljšče«

Poslušalke in poslušalci radijske oddaje »Dobro jutro, Slovenija« ter bralke in bralci Nedeljskega dnevnika so poleti ponovno izbirali med vsemi slovenskimi kopaljščinami najboljše kraje za sprostitev in tako že 23. leto zapovrstjo izbrali nosilce nazivov »Naj kopaljšče«. 15. oktobra so v Termah 3000 v Moravskih Toplicah podelili nazive malim, srednjim in velikim termalnim kopaljščem, letnim in naravnim kopaljščem, pokritim bazenskim kopaljščem, pa tudi nagrade »Naj plavalec 2013«, ki jih vsako leto podeljuje Plavalna zveza Slovenije.

Splošen vtis vseh letošnjih glasovalcev je, da so se kopaljšča v zadnjih letih precej izboljšala in da je na prvem mestu skrb za raznoliko ponudbo, pa tudi za čistočo in varnost. Zato so glasovalci v kategoriji naravnih kopaljšč ponovno najbolje ocenili Simonov zaliv v Izoli, drugo mesto je pripadlo Grajskemu kopaljšču Bled, tretje pa Osrednji plaži Portorož.

Največ glasov v kategoriji malih termalnih kopaljšč so dobile najvišje ležeče slovenske terme, Terme Snovik, drugega mesta so se razveselili v Zdravilišču Radenci, tretjega pa novinci, Terme Dobrna. Med srednje velikimi termalnimi kopaljšči je bilo obiskovalcem najbolj všeč v Thermani Laško, mesto za njim so se uvrstili v Termah Banovci, na tretje mesto pa so obiskovalci z oddanimi glasovi uvrstili Terme Dolenjske Toplice. Najboljše veliko termalno kopaljšče leta 2013, ki je odneslo naziv »Naj kopaljšče 2013« so Terme Olimia, na drugo mesto so se uvrstile Terme 3000, na tretje pa Terme Čatež.

V kategoriji letnih kopaljšč je največ glasov dobila ljubljanska Laguna, na drugo mesto so je uvrstilo Letno kopaljšče Celje in na tretje Letno kopaljšče Kranj. Zmagovalec kategorije pokritih kopaljšč je, kot že vrsto let zapored, tudi tokrat Vodno mesto Atlantis. Mesto nižje je pripadlo Aquaparku Žusterna, tretje pa novincu med najboljšimi Hotelu Golf.

Kolektiv Term Snovik je upravičeno ponosen na prejeto nagrado za naj kopaljšče v kategoriji malih termalnih kopaljšč.

predvsem Hrvaško, Srbijo in Madžarsko. Zasedenost je odvisna tudi od različnih organiziranih dogodkov, denimo letošnjega Eurobasketa, vedno več gostov imamo v povezavi s Krvavcem v ski paketu...

Od kod največ prihajajo tuji gostje v Terme Snovik? Kaj jih tu najbolj privlači?

V prvi vrsti iz držav Beneluksa, od koder pride najmanj 30 odstotkov naših tujih gostov. To je bila že naša strategija od samega začetka, saj vemo, da so nizozemski ljubitelji gora že nekdanji radi zahajali v naše mesto. Zadnjih nekaj let gostimo veliko gostov iz Izraela, seveda pa gostje prihajajo tudi iz drugih koncev Evrope. Letos opazamo upad italijanskih gostov, slabši je obisk gostov z nemško govorečega področja in te želimo v večjem obsegu privabiti k nam. V Nemčiji, Avstriji in Švici že zaznavajo gospodarsko rast, zato usmerjamo več naše energije v razpoznavnost Term Snovik v teh deželah. Ocenjujemo, da moramo še več in bolje predstaviti našo eko zgodbo term.

Vsi gostje pa niso pomembni le za naše terme, temveč celotno kamniško občino in širše. Žel je poudariti, da so naši gostje aktivni gostje, ne koristijo le usluge našega wellnessa, temveč tudi aktivno raziskujejo bližnjo in daljno okolico. Zanimivo mi je bilo poleti opazovati parkirišče pred apartmaji, zjutraj je bilo polno, čez dan se je spraznilo, zvečer je bilo ponovno polno, kar pomeni, da je bilo veliko nastanitvenih gostov preko dneva zares aktivnih po bližnji okolici.

Že od samih začetkov predstavljate Terme Snovik kot fazo v nastajanju. Po termalnem kompleksu ste več pozornosti usmerili v dograditev apartmajev. Kje so v fazi razvoja Terme Snovik v tem trenutku in kakšna je Vaša vizija za prihodnje?

Naš koncept razvoja term je bil zares zelo usmerjeno načrtovan. Vedno rad poudarim, da smo si zadali za cilj, da bomo Terme Snovik gradili postopoma, korak za korakom, da je vsaka faza posebej premišljena. Vse do leta 2008, ko smo zaključili investicijski cikel, je nastala celovita wellness ponudba z nastanitvami, sedaj, ko so nastopile posebne gospodarske razmere in nas zagotovo niso obšle, poglobljeno delamo na dodatni ponudbi in storitvah. Terme Snovik povezujemo z lokalnim okoljem, promoviramo in prodajamo produkte s podeželja, uredili smo 44 kilometrov tematskih pešpoti, lansko leto smo zaključili projekt Telovadnica v naravi. V povezavi s turističnimi društvi poskušamo animirati občane, da se direktno in indirektno vključujejo v turistično ponudbo. Odkar smo zaključili naš investicijski del, je v radiusu 2,5 kilometra okoli term nastalo še preko 100 ležišč v zasebnih hišah, kar se mi zdi dobra vključitev lokalnega okolja v zgodbo naših term.

Imamo izdelan idejni projekt za izgradnjo večjega, pokritega olimpijskega bazena, predviden je manjši zdravstveni-wellness kompleks in manjši hotel, ki naj bi bil povezan z vsemi objekti, da bodo lahko gostje v »šlafroku« prišli v wellness del kompleksa. Kažejo se potrebe tudi po športnih površinah, razmišljamo v smeri nogometnega igrišča z atletsko stezo ali športno dvorano. Prepričan sem, da bi lahko dobro povežali razvoj vodnega športa na Kamniškem z dobro dodatno turistično ponudbo. Očitno bo zaradi gospodarskih razmer do tedaj preteklo še nekaj vode. Zagotovo je zgodba Term Snovik realnost in bo šla naprej. Vsi pokazatelji kažejo, da smo načrtovali pravilno, da jo prav peljemo, kateri naslednji fazi razvoja bomo dali večjo težo pa bo pokazal čas. Vsekakor bo še vedno nadaljnji razvoj temeljil na okolju prijaznem turizmu, ki bo omogočal sprostitev v mirnem naravnem okolju ter na uporabi obnovljivih virov energije.

»Trenutno nas rešujejo optimalni stroški energetike term in nam tako dajejo energijo za naprej. Zagotovo imamo koristi od okoljske marjetice, priznanja za energetsko učinkovitost, in mirno lahko rečem, da smo vse, kar smo investirali, že dobili povrnjeno.«

Zagotovo neokrnjenost narave Tuhinjske doline z okolico in ponudba term pristopa do gosta holistično, celotno. Kaj trenutno gost v Termah Snovik najbolj išče?

V prvi vrsti našo kvaliteto vode. Veliko stalnih gostov pride v terme nekajkrat tedensko, saj jim lajša zdravstvene težave. Voda ima potrjeno naravno zdravilni faktor že od leta 2006 in blagodejno vpliva na kosti, kožo in prebavo. Naš osnovni slogan je, da Terme Snovik omogočajo rekreacijo telesa in duha. Gostom je všeč, da je naša ponudba skoraj butična, da so terme postavljene v naravno okolje tako, da se človek zares lahko sprosti in odklopi svoje vsakodnevne težave. Terme Snovik tudi sledijo strategiji turizma Slovenije, ki zagotavlja zdravje, aktivnost in zelenost (eko). Po vsem tem so naše terme znane v javnosti. Veliko gostov pride k nam tudi samo zaradi eko zgodbe, nudimo različne delavnice in izobraževanja.

Že tretje leto zapovrstjo pride na šolsko leto k nam okoli 60 avtobusov šolarjev, ki jim na njihovem tehničnem dnevu govorimo o obnovljivi energiji in okolju prijazni tehnologiji, jim pokažemo termalno črpališče, biološke čistilne naprave, male hidroelektrarne, kotlovnice na biomaso, pripravo sekancev, izpolnjujejo učne liste, delajo meritve, makete, kaj pomeni energetsko varčna hiša in kaj ne...

Kamniška občina kot celota je čudovita turistična destinacija, ki pa jo lahko seveda še bolje približamo turistom. Kako se odzivajo gostje term na lepote kamniške okolice in kako vi sodelujete z ostalimi kamniškimi turističnimi ponudniki?

Že pred začetkom naših term je bila opravljena temeljita študija, kaj pomeni turizem na Kamniškem, kakšne so danosti in možnosti. Drugo leto praznujemo dvajsetletnico predstavitve naše ideje o termah in v tem času se je v Kamniku marsikaj zgodilo. Poleg naših term se je postavilo golf igrišče v Volčjem Potoku, zdravilni gaj v Tunjicah, organizirana ponudba prenočišč v celotni občini je danes bistveno večja kot pred dvajsetimi leti. Ko smo začeli graditi zgodbo Term Snovik v kamniški občini ni bilo dovolj prenočišč za en avtobus, danes jih lahko istočasno prenoči deset ali več. Danes se organizira po občini vrsta večdnevni dogodkov, ki so prava dodana vrednost kamniškemu turizmu, saj zagotovo pripomorejo, da turist ostane tu kakšen dan dlje. Pogrešam organizirane večdnevne dogodke izven poletne sezone, ki bi lahko oživili turistično mrtvilo.

»Največ turistov, kar 30 odstotkov tujih gostov, prihaja v Terme Snovik iz držav Beneluksa. To je bila že naša strategija od samega začetka, saj vemo, da so nizozemski ljubitelji gora že nekdanji radi zahajali v naše mesto. Zadnjih nekaj let gostimo veliko gostov iz Izraela, seveda pa gostje prihajajo tudi iz drugih koncev Evrope.«

Že od samega začetka si prizadevamo za povezovanje vseh v kamniškem turizmu. Z Zavodom za turizem in šport sodelujemo dobro in primerno. Pogrešam kakšno novo raziskavo, ki bi ugotovila, kje smo ta trenutek in strategijo, kam gremo. Prepričan sem, da ne izkoriščamo vseh potencialov, ki bi jih že lahko. Naši gostje so nad mestom z okolico navdušeni. Kako da ne, saj sem še sam, ko se vrnem s potovanja nazaj v domače kraje.

»Turizem je čudovita panoga, a težko delo. Ne moreš delati v turizmu in istočasno biti turist. V turizmu zares lahko dela le tisti, ki rad dela z ljudmi.«

Ima kamniška politika s predstavniki kamniške Občine posluh za Terme Snovik?

Z našo zgodbo term živimo 365 dni v letu in imamo dovolj znanja in izkušenj, da na kakšno stvar opozorimo ali jo predlagamo. S kamniško občino smo povezani, a včasih pogrešam večjo angažiranost. Pri nas na koncu velja le ali je bil gost zadovoljen in ali se bo še kdaj vrnil. Število naših gostov nam omogoča nadaljnji razvoj. Pri »mekhi« podpora Snoviku pri vodstvu Občine nikoli ni bila težava, vsekakor pa pogrešamo aktivno sodelovanje pri reševanju težav z infrastrukturo. Največ težav nam trenutno predstavlja neurejen uvoz v snoviško dolino, ki je skrajno neugleden in nevaren. Ne le za goste term, temveč tudi domačine, šolarje. Žalosti me, da ni razuma in posluha za ureditev tega problema. Tudi nam bi veliko pomagalo. Naš cilj je, da izven poletne sezone gostimo najmanj en avtobus tujih gostov na teden, dogovarjamo se z agencijami, a se je žal pri marsikateri pojavil problem z dostopnostjo do term. Vsak dan je večja potreba po pločniku ob Snoviški cesti in javna razsvetljava ob njej. Če se zvečer pelješ po tej cesti, srečuješ veliko sprehajalcev. Želim si, da bi Občina dala več vzporedne podpore, denimo kolesarskim in peš potem, ki bi morale biti razvite po vsej občini, ne samo v okolici Snovika... Ne želim biti pretirano kritičen, vendar so na lokalnem, občinskem področju še velike rezerve. Zelo dobro sodelujemo s pristojnimi na državni ravni, kar nam je prineslo krasno podporo in rezultate. Se pa v zadnjem času tudi na lokalnem področju premika na bolje.

»Največ težav nam trenutno predstavlja neurejen uvoz v snoviško dolino, ki je skrajno neugleden in nevaren. Ne le za goste term, temveč tudi domačine, šolarje. Žalosti me, da ni razuma in posluha za ureditev tega problema.«

Večkrat poudarjam nekdanji turistični slogan Turizem smo ljudje. Se vam zdi, da smo v Kamniku dovolj povezani s to mislijo?

Tako za Kamnik kot širše območje je značilno, da bi mnogi radi delali v turizmu, a pričakujejo velike in hitre učinke, ki jih pa ni, saj je to tek na dolge proge. Turizem je čudovita panoga, a težko delo. Ne moreš delati v turizmu in istočasno biti turist. V turizmu zares lahko dela le tisti, ki rad dela z ljudmi. Dostikrat se primerja naše konce z uspešnejšim turizmom na avstrijskem Koroškem, ki ga dobro poznam z več zornih kotov. Tam je kot prvo prisotna dolgoletna tradicija, drug način razmišljanja in imajo več družinskih turističnih ponudnikov. Zelo dobro imajo razvit turizem, a kljub vsemu ni vse rožnato. Tudi tam je šlo v zadnjem času kar nekaj dobrih hotelov v stečaj. Tudi v Termah Snovik imamo ta družinski pristop. Več se ukvarjamo z gostom, imamo z njim več osebnega kontakta, saj od njega lahko dobiš veliko povratnih informacij in usmeritev. Z načrtno promocijo in vztrajnostjo bomo tudi mi enkrat na boljšem.

»Naš koncept razvoja term je bil zares zelo usmerjeno načrtovan, korak za korakom do leta 2008, ko smo zaključili investicijski cikel in je nastala celovita wellness ponudba z nastanitvami. Sedaj, ko so nastopile posebne gospodarske razmere in nas zagotovo niso obšle, poglobljeno delamo na dodatni ponudbi in storitvah. Terme Snovik povezujemo z lokalnim okoljem, promoviramo in prodajamo produkte s podeželja, uredili smo 44 kilometrov tematskih pešpoti, lansko leto smo zaključili projekt Telovadnica v naravi.«

Terme Snovik so znane po svoji energetski učinkovitosti, zaradi tega so prejele tudi okoljsko marjetico. Se energetska investicija že obrestuje?

Nas trenutno najbolj rešujejo optimalni stroški energetike term in nam tako dajejo energijo za naprej. Zagotovo imamo koristi od okoljske marjetice in mirno lahko rečem, da smo vse, kar smo investirali, že dobili povrnjeno. Tu ni dvoma. Povrnjeno je z dveh vidikov, tako finančnega kot sinergijskega, saj nam ta certifikat služi kot zelo dobro komunikacijsko sredstvo. Že leta 1994 sem pisal, da bodo terme energetsko varčne in okolju prijazne, a si nisem mislil, da bo čez dvajset let ta trend tako aktualen. Leta 1990 se je na tedanjem izvršnem svetu ideja o izvedbi projekta term opustila, saj naj bi bila voda premalo topla. Ravno to nas je vzpodbudilo v razmišljanje v drugačno smer. Že takrat sem se intenzivno ukvarjal z energetiko, kot domačin pa sem bil še bolj trdno prepričan, da je voda odlična in s tridesetimi stopinjami dovolj topla. Veseli me, da smo že takrat razmišljali o energetski varčnosti, da nas ne bo energetski strošek »pokopal« in da bomo zares okolju prijazni, saj smo stopali v neokrnjeno snoviško dolino. Naša usmeritev se je do danes pokazala za pravilno. Menim, da strokovna javnost preko pridobljenih certifikatov in osvojenih priznanj postane veliko pozornejša in opazi, da se prizadevanje za energetska učinkovitost ter za podnebju prijazno delovanje izplača. To je zelo koristno za vse nas, še posebno pa za naše zanamce. Želim si, da bi naravne lepote kamniške občine povezali v eno uspešno zeleno zgodbo, ki bi bila širše razpoznavna.

Predvsem pri gostih višjega ranga, ki tako zgodbo iščejo. Veliko naših gostov si ogleda Veliko in Menino planino. Navdušeni so vedno.

»V povezavi s turističnimi društvi poskušamo animirati občane, da se direktno in indirektno vključujejo v turistično ponudbo. Odkar smo zaključili naš investicijski del, je v radiusu 2,5 kilometra okoli term nastalo še preko 100 ležišč v zasebnih hišah, kar se mi zdi dobra vključitev lokalnega okolja v zgodbo naših term.«

Ste sami kdaj aktiven gost v Termah Snovik?

Absolutno. Že vsa leta in za to spodbujam tudi sodelavce. Kolikor je le mogoče koristim nočno kopanje. Verjamem, da moraš biti v svoje besede prepričan in to, kar govoriš, tudi poskusiti. Videti kaj deluje, kaj ne, hitro odreagirati. V veselje mi je srečati ljudi, se z njimi pogovoriti, slišati pohvale, predloge. Zame so naše terme način življenja in marsikdo, ki nas ne pozna, ne ve in ne vidi, kako mora biti človek ves čas vpet v dogajanje, biti pozoren in aktiven, da vse skupaj čim bolj brezhibno deluje.

Pogovarjala se je BOJANA KLEMENC

»STARA DVOSEDEŽNICA ŠIMNOVEC JE NAPRAVA, ZRELA ZA UPOKOJITEV«

Na redni seji občinskega sveta Občine Kamnik, ki bo potekala prihodnje sredo, bodo svetniki obravnavali in upajmo, da tudi sprejeli odločitev o zamenjavi sedežnice Šimnovec na Veliki planini. Naprava, ki je bila zgrajena leta 1986, že v osnovi ni konstruirana za takkajšnji teren, kar povečuje možnost okvar. Nekateri deli so celo iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Sestoji iz komponent različnih proizvajalcev, zato je njeno servisiranje in menjava po novih standardih skoraj nemogoča. Vzdrževanje je zaradi konstrukcijskih napak izredno drago. Samo menjava kolesnih ležajev in gumijastih oblog predstavlja na letni ravni strošek 20.000 evrov. Zaradi dotrajanosti naprav je nevarnost nesreč in poškodb potnikov čedalje večja, tveganje pa je tudi v poslovnem smislu nesprejemljivo. Družba Velika planina d.o.o. zato predlaga zamenjavo sedežnice z novo.

Pogovarjali smo se z direktorjem družbe Dušanom Bombačem, ki nam je povedal več o razlogih za zamenjavo sedežnice ter opisal idejni projekt. Odgovoril nam je še na nekatera aktualna vprašanja te vselej aktualne teme o našem turističnem biseru.

Glede na tehnični pregled in ugotovljeno dotrajanost dvosedeznice Šimnovec boste občinskemu svetu Občine Kamnik predlagali njeno zamenjavo. Lahko poveste več o tem? Po vašem mnenju je bil namreč nakup stare sedežnice velika napaka?

Dvosedeznica Šimnovec je popolnoma zastarela. Nov pravilnik o varnosti žičniških naprav postavlja tako visoke standarde, da je prenova naprave popolnoma nesmiselna. Če sama postavitev zastarele naprave, ki tudi po konstrukciji ne ustreza terenu na Veliki planini, je bila slaba poslovna odločitev. Naprava je bila namreč namenjena uporabi na smučišču, pri nas pa 80 odstotkov potnikov pripeljemo v poletnem času. Zaradi nakladanja potnikov-pešcev je prevoz z napravo v poletnem času, milo rečeno, obupen. Potnik za premagovanje poti od Hotela Šimnovec do Zelenega robu potrebuje 20 minut.

Že ob nakupu naprave smo izgubili hotel Šimnovec, v vseh letih obratovanja je bilo opravljenih vrsta neracionalnih servisov (menjava pogonskega zobnika, prenova pogonskega sklopa z elektromotorjem...). Poleg vsega je naprava potnikom neudobna in ne vzbuja občutka varnosti. Vse to so razlogi, da že nekaj časa razmišljamo o zamenjavi naprave z novo.

Za razvoj Velike planine se močno zavzema župan Marjan Šarec, ki je tudi pobudnik projekta izgradnje nove sedežnice.

Bistveno pri vseh poslovnih odločitvah je, da ima družba veliko podporo župana in občinskega sveta. Z županom Marjanom Šarcem sva že pred letom in pol preverjala možnost nakupa rabljene naprave na enem izmed slovenskih smučišč. Žal je bila cena nesprejemljiva. V zadnjih dveh letih je bil izdelan idejni projekt postavitev nove naprave. Kalkulacija stroškov govori v prid postavitvi nove naprave na istem mestu v primerjavi s prenovo stare naprave.

Družba Velika planina je pripravila idejni projekt, ki smo ga predstavili županu, prihodnji teden bo predstavljen tudi občinskemu svetu. Občina kot lastnik se zaveda, da je turizem glavna gospodarska panoga in tudi podpira razvoj Velike planine, žal pa smo v situaciji, ko denarja primanjkuje. Največjo oviro pri postavitvi nove sedežnice predstavlja krč slovenskega finančnega trga.

Tudi zaradi krize na ostalih slovenskih smučiščih banke ne financirajo postavitev novih žičniških naprav. Velika planina d.o.o. se glede na finančne rezultate v preteklosti žal ne more zadolžiti, zato bo ta problematika predstavljena na seji občinskega sveta. Tudi v sosednji Avstriji, kjer je turistična dejavnost izjemno razvita in ustvarja velike dobičke, regije vlagajo v razvoj žičničarstva. V sosednji Italiji pa velja, da 1 evro prihodkov v žičniških napravah pomeni 4 evre prihodkov pri ostalih turističnih ponudnikih, zato vlagajo velike vsote denarja za razvoj žičniške dejavnosti.

Keršmančev park za aktivnosti in sprostitvev

V Keršmančevem parku potekajo ureditvena dela na severnem, še neurejenem delu parka, ki bo namenjen aktivnemu preživljanju prostega časa, južni del pa sprostivni. Na severnem delu bodo pozicionirane telovadne naprave, v južnem delu pa so zasnovana otroška igrala, v sklopu že obstoječega otroškega igrišča (dvojna nihajna gugalnica, tobogan in gugalni konjički). Vse naprave bodo imele certifikat o skladnosti s standardom SIST EN 1176, SIST EN 913 in SIST EN 957. Pri ureditvi se bo celotna linija med parcelami zasadila z živo mejo iz belega gabra. Vrednost investicije znaša 36.000 evrov.

Kakšen pa je idejni projekt nove sedežnice?

Idejni projekt postavitev nove naprave, ki bo predstavljen na seji občinskega sveta, je izdelalo vodilno svetovno žičničarsko podjetje po analizi vseh dejavnikov, ki so značilni za naše poslovno okolje. Naprava je zgrajena predvsem za prevoz potnikov v poletnem času (pešcev), je manjših dimenzij, da je čimbolj neopazno vpeta v okolje, konstrukcija pa je najmodernejša, tako da bo lahko obratovala vsaj naslednjih 25 let. Cena naprave je glede na cene tovrstnih naprav razmeroma nizka, približno 2,6 milijona evrov brez ddv, glede na cene sedežnic, ki običajno presegajo vrednost 5 milijonov evrov.

Kaj bi se zgodilo v primeru, da projekt ne bo podprt?

V primeru, da ne najdemo rešitve za financiranje nove naprave, bo po zimski sezoni 2013/2014 sledila zaustavitve naprave. Stara dvosedeznica je naprava, ki je zrela za upokojeitev.

Vlečnici Jurček in Zeleni rob imata dovoljenje za uporabo le še to sezono. Kako potem? Kaj bo z ostalimi vlečnicami v Tihi dolini, bodo sploh kdaj dočakale svetlo prihodnost?

Vlečnica Jurček bo v letošnji zimski sezoni zamenjana z novo, vlečnica Zeleni rob pa bi ob rednem vzdrževanju lahko obratovala še vrsto let. To pomeni, da bi ob izgradnji nove dvosedeznice lahko obdržali ponudbo smučanja in sankanja na Veliki planini.

Tiha dolina pa ostaja projekt, ki se ga bo družba lahko lotevala v prihodnosti, bodisi z novim poslovnim partnerjem, morda z novo vsebino. Razvoj Tihe doline je v največji meri odvisen od gostinske ponudbe in možnosti nastanitve na planini.

Trendi v zimsko-športnem turizmu kažejo zmanjšanje povpraševanja po klasičnem smučanju, čedalje več je alternativnih oblik preživljanja prostega časa na smučiščih-tek na smučeh, back country (gre za takoimenovano »smučarsko pohodništvo«, novo vrsto rekreativnega športa, ki je mešanica teka na smučeh in smučanja, op.a.). Vse tovrstne oblike športa na snegu so kot nalašč za Veliko planino, predvsem pa za njihovo trženje ni potrebna draga infrastruktura.

USPEŠNO DELOVANJE DRUŽBE V ZADNJIH LETIH

Lansko leto je bilo glede na težko gospodarsko situacijo in glede na prejšnja leta uspešno. Kako to komentirate?

Leto 2012 je bilo glede na prejšnja leta uspešno, tako po prometu, kot tudi po prihodkih, se pa trend rasti obiska in prihodkov povečuje zadnja tri leta. Pregled poslovanja v prvem devetmesečju leta 2013 pa vendarle kaže na umirjanje tega prometa, razlog je po vsej verjetnosti v gospodarski krizi, pa tudi vreme nam ni bilo naklonjeno. Letošnji prihodki oziroma obisk v prvih devetih mesecih so na ravni lanskega, ker pa ostaja odprto vprašanje zimske sezone, utegnejo biti rezultati ob koncu leta nekoliko slabši od lanskih. Družba je sicer likvidna in redno izpolnjuje vse obveznosti, precejšen delež prihodkov pa namenjamo prenovi infrastrukture.

Boljšim poslovnim rezultatom verjetno botruje tudi boljša gostinska ponudba?

Družba sedaj opravlja s tremi gostinskimi obrati, v poletnih mesecih pa s štirimi. Posebno uspešno je obratovanje gostišča Zeleni rob. Slednje smo v letošnjem letu dokončno poplačali in je tako ponovno pripojeno družbi Velika planina d.o.o.. Letos so bili storjeni tudi prvi koraki k morebitni oživitvi Hotela Šimnovec. Z dokončno razrešitvijo spora okoli parcel na spodnji postaji žičnice so ustvarjeni pogoji za odkup hotela z naše strani, sicer pa je družba pripravljena sodelovati s potencialnim bodočim kupcem. Za izboljšanje gostinske ponudbe smo v preteklih treh letih prenovili vse tri gostinske lokale: prenovili smo strehe, električno napeljavno, rešili oskrbo z vodo ter rešili problem kanalizacije oziroma odpadnih voda. V letošnjem letu je bila povsem renovirana spodnja postaja nihalk, kjer je bila popolnoma prenovljena vsa inštalacija, fasade, zidovi, tla, ograje... Jeseni nas čaka še prenova strehe na zgornji postaji nihalk, ki je bila uničena v julijski nevihti.

Lahko izpostavite najbolj pomembne dejavnike oziroma poslovne odločitve, zaradi katerih se situacija Velike planine izboljšuje?

Verjetno je bila najpomembnejša poslovna odločitev v preteklih letih razširitev dejavnosti v gostinstvo. Gostinstvo danes predstavlja že polovico prihodkov družbe, s tem pa še zdaleč niso izčrpane vse možnosti. Turistična dejavnost je v največji meri odvisna od ljudi, ki opravljajo svoj posel.

Na Veliki planini imamo v tem trenutku ekipo mladih, izobraženih, poslu predanih fantov in deklet, ki želijo še dolga leta ostati na svojih mestih in skrbijo za dobro počutje in varnost obiskovalcev. V poletnih mesecih nas je skupaj s študenti in honorarnimi sodelavci že skoraj 50.

Skrbimo za zaposlovanje ljudi iz domačega okolja, ki imajo radi planino, šport, naravo... **Ena od poslovnih odločitev, ki se je v teh letih izkazala kot poslovno učinkovita, je bila zaustavitve naprav v Tihi dolini in omejevanje zimske sezone. Zimska sezona namreč brez namestitve gostov ustvarja izgubo, na Veliki planini pa smo v preteklosti vse oblike nastanitve praktično izgubili.** Izgubili smo hotel Šimnovec, nekoč polne sindikalne kočice so prešle v zasebne roke in večinoma samevajo, prenočišča žal nudijo le še planinski domovi na Mali planini.

VIZIJA VELIKE PLANINE: RAZVOJ NARAVI PRIJAZNEGA TURIZMA

Kakšni so načrti za v prihodnje?

Že pred tremi leti smo si na Veliki planini zastavili jasen cilj oziroma vizijo: razvoj naravi prijaznega turizma s poudarkom na predstavitvi naravne pastirske dediščine in dobre gostinske hrane.

Za trženje naše ponudbe imamo na planini vse danosti - čudovito pastirsko naselje, gorsko naravo, ki omogoča kvalitetno preživljanje in sprostitve. Imamo veliko tistega, kar drugi centri nimajo. Manjka nam le še nekaj osnovne infrastrukture. Naša ponudba se lahko začne že v dolini Kamniške Bistrice, kjer je dovolj dobra gostinska ponudbain možnost nastanitve. Urejen kamp v dolini Kamniške Bistrice je naša naslednja naloga in tudi del razvojne vizije. Nadaljevanje zgodbe je lahko že na planini, kjer je del vizije tudi ureditev hotela Šimnovec z okolico, manjše otroško smučišče ter morda izgradnja nekaj tipičnih počitniških koč, v katerih bi gostom ponudili tako obliko turizma, po kateri smo bili nekoč že prepoznani. **Nadaljevanje naše poslovne vizije pa je ohranjanje, kolikor je v naši moči, neokrnjene narave ter pastirske dediščine.** Družba Velika planina si močno želi, da bi pastirsko naselje ostalo takšno kot je, s pastirji sodelujemo, predstavljamo etnološko dediščino v pastirskem muzeju, s pastirji organiziramo prireditve ipd.

Naša poslovna vizija je povsem odvisna od sedežnice, ki pripelje obiskovalce na vrh. Zaustavitve te naprave bi pomenila vsaj prepolovitev naših prihodkov, pa tudi precejšnje probleme pri oskrbi počitniških domov pastirskega naselja in gostišča Zeleni rob.

Bi za konec radi še kaj sporočili Kamničanom?

Zahvaljujem se za razumevanje občanom, občinski upravi in županu za podporo pri naših že izvedenih projektih in uresničevanju poslovnih vizij. Zavedamo se, da so časi neugodni za razvojne projekte, vendar pa Velika planina predstavlja osrednjo turistično točko občine in bogati ponudbo ostalih turističnih ponudnikov v lokalnem okolju.

Pogovarjala se je KATJA URANKAR, dipl. kom. (UN)

Obnovljeni sakralni objekti

V Župniji Stranje so obnovili zvonik župnijske cerkve sv. Benedikta.

Občina Kamnik v proračunu vsako leto namenja sredstva za sofinanciranje sakralnih objektov. V letošnjem letu je na podlagi javnega razpisa sofinancirala tri sakralne objekte v skupni vrednosti 19.600 evrov, in sicer: Župniji Stranje za obnovo zvonika župnijske cerkve sv. Benedikta v Stranjah, Župniji Gozd za rekonstrukcijo oziroma obnovo skoraj 60 let opuščeni in poškodovani orgel ter Župniji Šmarca-Duplica za poseg elektrifikacije zvonov in vzporednih posegov na župnijski cerkvi sv. Mavricija v Šmarci. Vsa dela so bila v teh dneh zaključena. Vsi objekti so vpisani v

register kulturne dediščine, zato je bilo predhodno potrebno pridobiti kulturno varstvene pogoje s strani strokovnih služb ZVKD OE Kranj. Prav tako so obnove sakralnih objektov potekale pod stalnim nadzorom Zavoda za varstvo kulturne dediščine, OE Kranj.

Zvonovi v župniji Šmarca-Duplica odslej zvonijo s pomočjo elektrike.

Skoraj šestdeset let opuščene orgle v cerkvi na Gozdu so končno dočakale obnovo.

Sejem v Komendi vse večji in boljši, v treh dneh kar 70.000 obiskovalcev

Konjeniški klub Komenda uspešno nadaljuje in razvija tradicijo sejemske dejavnosti. Jesenski sejem kmetijske, gozdarske, gradbene in komunalne mehanizacije, vrtnarske in ogravalne tehnike ter blaga za široko porabo z več kot 500 razstavljalci na 32 tisoč kvadratnih metrih razstavne površine in z množičnim obiskom je presegal pričakovanja. V treh sejmskih dneh, od petka do nedelje, 11. do 13. oktobra, je sejem obiskalo 70.000 obiskovalcev, kar je rekordni obisk.

Organizatorji se že nekaj let lahko pohvalijo z izrednim obiskom med petdeset in šestdeset tisoč obiskovalcev, kar dokazuje, da se sejem v Komendi postavlja ob bok radgonskemu kmetijskemu sejmu in se je od prve kmetijske razstave s petimi razstavljalci pred osemnajstimi leti razvil v enega največjih sejmskih dogodkov v državi. Potrditev temu zagotovo pomeni tudi obisk ministra za kmetijstvo in okolje Dejana Židana, ki je sejem uradno odprl. Ob tem je poudaril, da se moramo bolj zavedati, da je prav

domača, slovenska hrana najboljša, kvalitetna. Sramotno se mu zdi, da Slovenija z uvozom hrane in surovin za hrano, za kar je v lanskem letu namenila 1,8 milijarde evrov, izgublja tudi dvajset tisoč delovnih mest. Ta razmišljanja je podkrepil predsednik Konjeniškega kluba Komenda in gonilna sila sejma v Komendi Lojze Lah. V Konjeniškem klubu Komenda, ki je že vrsto zadnjih let drugi najboljši konjeniški klub v Sloveniji, uspešen pa je tudi pri organizaciji sejmov, iz leta v leto sejmski prostor urejajo, širijo in

prilagajajo sejmskemu programu. Nenehno širijo vsebine, se prilagajajo razmeram na trgu, v proizvodnji, gospodarstvu in predvsem kmetijstvu. »Naša nova prepoznavnost morajo postajati nove vsebine, ki bodo odraz novosti in prilagajanj v kmetijstvu in njemu sorodnih panogah. V vse večji krizi in težkih razmerah v gospodarstvu in tudi v kmetijstvu so ekološko kmetovanje, doma pridelana in predelana hrana, odprta vrata kmetij s prijazno postrežbo in domačo hrano, turizem in obrt nove smeri in družbene vsebine bodočega sejma«, je poudaril Lojze Lah. Da bo lahko sejem v Komendi tudi v prihodnje gospodarski spodbujevalec v občini ter spodbujevalec kmetijskega razvoja in njemu sorodnih dejavnosti, pa za nadaljnji razvoj potrebuje deset tisoč kvadratnih metrov novih površin.

dela z motorno žago in delovanja cepilnikov različnih izdelovalcev, tekmovanje lastnikov gozdov in članov strojnih krožkov v gozdarskih veščinah in tekmovanje za mojstra traktorja. Na gozdarskem tekmovanju je nastopilo petnajst tekmovalcev, zmagal je Marko Jelšnik iz Lenarta pri Gornjem Gradu, drugi je bil David Zupan iz Spodnjih Gorij in tretji Matjaž Razingar iz Zgornje Lipnice. Mojster traktorja je v konkurenci šestih tekmovalcev postal Aleš Dolinšek iz vasi Gradišče (Dole pri Litiji).

Sejem v Komendi radi obiskujejo tako moški kot ženske, mladi, starejši, celotne družine, saj je poskrbljeno prav za vse. Otroci so si še s posebnim zanimanjem ogledali razstavo malih živali članov društev za rejo malih živali iz Kamnika, Domžal, Kranja, Ljubljane, Trbovelj in Vrhnike. Koliko različnih pasem in vrst perutnine, zajcev, rac in gosi smo videli!

Da je sejem v Komendi priljubljeno mesto za nakup najrazličnejšega blaga in izdelkov široke potrošnje, pa naj bo to za uredite doma in vrta, za ozimnico, domačo shrambo ali skrinjo, tekstil ... ve večina obiskovalcev. Tudi zato radi pridejo »malo pogledat« na sejem in kaj »malega« kupit, zagotovo pa pritegne tudi bogat zabavni program z nastopi narodnozabavnih in zabavnih ansamblov.

Za odlično rešitev prometnega režima in zagotovitev brezplačnih parkirnih mest se je pokazala poteza organizatorja, ki je poleg obilice parkirišč v bližini sejem-

Da je sejem v Komendi velik praznik je naznanilo že slovesno odprtje v petek, 11. oktobra, z nagovori ter nastopi domačih mažoret, godbe in folkloristov.

Sejem v Komendi je s svojo široko ponudbo zanimiv prav za vse, a največ pozornosti je deležna kmetijska mehanizacija, še posebej sodobna vozila na kmetiji. Traktorje si je ogledovala tudi družina iz Šentjošta nad Horjulom.

skega prostora zagotovil dovolj avtobusi. parkirnih mest v industrijski coni v Žejah, obiskovalce pa so od tam do sejmskega dogajanja vozili

Besedilo in fotografije: VERA MEJAC

Po uradnem odprtju so si sejem v Komendi z zanimanjem ogledali predsednik Konjeniškega kluba Komenda Lojze Lah, minister za kmetijstvo Dejan Židan, predsednik odbora za sejme pri KK Komenda Stane Štebe, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Cvetko Zupančič in komendski župan Tomaž Drolec

Za večjo lokalno oskrbo

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je v sodelovanju z Ministrstvom za finance v mesecu oktobru 2013 pripravilo Priporočila za javno naročanje živil, ki jih je potrdila tudi Vlada Republike Slovenije. Spodbujanje lokalno trajnostne oskrbe je eden izmed pomembnih ciljev Nacionalnega programa prehranske politike, povzet po Resoluciji o nacionalnem programu prehranske politike. Po zadnjih dostopnih podatkih večina javnih zavodov v RS naroča cenovno ugodno hrano, katere kakovost je pogosto sporna predvsem zaradi načina pridelave in predelave ter dolge poti od proizvajalca do končnega potrošnika. V skladu z Resolucijo o nacionalnem programu prehranske politike za obdobje od 2012 do 2022 je potrebno pri javnem naročanju živil uporabiti takšna merila in pogoje, da bo hrana kakovostna, uravnotežena in zdrava. Priporočila opredeljujejo možne načine naročanja živil, usmerjajo k naročanju sezonskih živil ter načelu uresničevanja kratkih verig v prehranski verigi, s čimer naj bi se povečal delež lokalne oskrbe.

Na prostranem razstavišču je bila poleg velike ponudbe kmetijske mehanizacije zanimiva ponudba mehanizacije za izkoriščanje obnovljivih virov, vse od strojev za izdelavo sekancev, cepilcev drv, peči, solarnih sistemov do sistemov za pridobivanje bioplina. Še posebej zanimive so bile demonstracije strojev in naprav, ki so se vrstile vse sejmske dni. Poučni so bili prikazi varnega

Uspešna predstavitev slovenskih nepremičninskih projektov nemški poslovni javnosti

Med 7. in 9. oktobrom je javna agencija SPIRIT Slovenija na sejmu EXPO REAL 2013 na svojem razstavnem prostoru tujim investitorjem predstavljala različne investicijske priložnosti v Sloveniji.

Tako so se na 88 kvadratnih metrih slovenskega razstavnega prostora v hali B2-410 skupaj predstavili tržno najbolj zanimivi slovenski projekti, izbrani na podlagi javnega povabila, in sicer:

- Poslovno stanovanjski objekt Šumi (nosilec: ŠUMIJEV KVART, d. o. o.),
- Gradnja poslovne stavbe Lingam (nosilec: LINGAM, nepremičnine, d. o. o., Ljubljana),
- Tomos sever in Vila Panaiotopolus (nosilec: Tomos Invest, d. o. o.),
- Pohorska livada Hotel Superior (nosilec: MIK, d. o. o.),
- Izgradnja poslovno-proizvodne cone Komenda, II. faza (nosilec: PC Komenda, d. o. o.),
- Izgradnja doma za starejše (nosilec: RIC Bela krajina),
- Mivka Resort Hotel (nosilec: Interling Holding, d. o. o., Ljubljana).

V času sejma je v Münchnu potekala tudi izjemno odmevna predstavitev Slovenije s posebnim poudarkom na Pomurski regiji, ki je bila namenjena organizatorjem potovanj, novinarjem in podjetjem iz Nemčije. Poslovno cono Komenda sta predstavljala župan občine Komenda Tomaž Drolec in Matic Romšak, direktor Poslovne cone Komenda (na fotografiji), ki ocenjuje, da je bila predstavitev projekta poslovne cone uspešna, saj so predvsem nemški in ruski investitorji z zanimanjem spremljali predstavitev poslovnih možnosti in možnost nakupa prostih zazidljivih zemljišč, skupne površine 17 HA, moti pa jih predvsem dejstvo, da država tujim investitorjem ne daje realnih spodbud v oprostitev komunalnega prispevka, davčnih olajšav in subvencij za nove zaposlene, vsaj v začetnem obdobju poslovanja novega podjetja.

Mag. Matej Skočir, vodja Sektorja za spodbujanje internacionalizacije in tujih neposrednih investicij na SPIRIT Slovenija, pa je poudaril, da gre za ključni investicijsko-nepremičninski sejem na področju Evropske unije, zato je prisotnost na sejmu nujna tako s promocijskega vidika kot z vidika ohranjanja in vzpostavljanja stikov z novimi in obstoječimi poslovnimi partnerji. »V Sloveniji imamo kar nekaj investicijskih priložnosti, ki so lahko zanimive za tuje investitorje, ob tem pa velja poudariti, da so tuji investitorji zelo občutljivi za različna tveganja in poudarjajo, da želijo delati predvsem v stabilnem in predvidljivem poslovnem okolju. Pri privabljanju investitorjev v svetu vlada izjemno močna konkurenca, zato lahko negativna sporočila o državi povzročijo, da se investicijski projekti namesto v Sloveniji izvedejo v drugem okolju oz državi.«

Občina Kamnik na podlagi Pravilnika o subvencioniranju nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav na območju Občine Kamnik (Ur. list RS št. 59/2013) objavlja

OBVESTILO O RAZPISU

za subvencioniranje dela stroškov nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Kamnik

Razpis, pojasnila k razpisu in obrazci vlog so objavljeni na spletni strani Občine Kamnik www.kamnik.si v rubriki »javna naročila in razpisi«, oziroma so dosegljivi v sprejemno informacijski pisarni Občine Kamnik (soba št. 1 v pritličju). Prosilci lahko dobijo dodatne informacije o razpisu na Občini Kamnik (kontaktna oseba: Marjana Kadunc ter Suzana Stražar, tel. št. 8318-208 e-pošta: mkc@kamnik.si).

Rok za predložitev vlog je do porabe sredstev, ki bodo zagotovljena za izvedbo tega razpisa.

Na podlagi Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Ur.l.RS št. 98/07 in 30/10) bodo morali lastniki obstoječih stavb na območju, kjer ni zgrajena javna kanalizacija in na območjih z redko poselitvijo, kjer izgradnja javnega kanalizacijskega sistema ni predvidena, sami zagotoviti čiščenje odpadnih komunalnih voda v mali komunalni čistilni napravi ali zbiranje v nepretočni greznici in sicer do konca leta 2015, če se njihova stavba nahaja na območju kopalnih voda ali vodovarstvenem območju, oziroma do konca leta 2017 na vseh ostalih območjih brez javnega kanalizacijskega omrežja.

Marjan Šarec
ŽUPAN

Prijetno srečanje pevskih prijateljev

Kot je že tradicija, Solidarci na jesensko srečanje povabijo pevske prijatelje iz raznih koncev Slovenije. Polna dvorana obiskovalcev je minulo soboto, 19. oktobra, uživala ob pesmih petih zborov: domačih Otroškega pevskega zbora Vrabčki DKD Solidarnost Kamnik z zborovodkinjo Marino Aparnik, Ženskega in Moškega pevskega zbora DKD Solidarnost Kamnik (oba vodi Marko Tiran), Ženskega pevskega zbora Pevke izpod Bočja z zborovodkinjo Andrejo Barič Kerinin Moškega pevskega zbora Polšnik z zborovodjem Žigom Torijem. Ob tej priložnosti se je javnosti prvič predstavil del Pihalnega orkestra DKD Solidarnost Kamnik, ki pod vodstvom dirigenta Uroša Gorenc deluje od letošnje pomladi.

Zbrane je pozdravila podžupanja mag. Julijana Bizjak Mlakar, še posebej se je zahvalila nastopajočim za lepo pevsko in glasbeno doživetje. K temu je pomemben delček prispeval tudi kamniški slikar Bogdan Potnik, ki je ob tej priložnosti v dvorani razstavil portrete Solidarcev.

Večer pesmi, ki sta ga s prijetnim veznim tekstom povezovala Solidarca Zlatka Levstek in Martin Gorenc, se je nadaljeval v veselem prijateljskem druženju in z najboljšo prijateljico – pesmijo.

Besedilo in fotografije: VERA MEJAČ

Ubrani moški glasovi pričajo o pevski tradiciji Polšnika. Zbor bo prihodnje leto praznoval štiri desetletja.

Ko se združijo različni glasovi z veseljem prisluhnemo bogati pesmi, ta je še v posebno veselje tudi 81-letni pevki Solidarnosti Ivi Lampič iz Črnuč (na fotografiji v sredini).

Kamniški slikar Bogdan Potnik je za Srečanje pevskih prijateljev dvorano nad kavarno Veronika polepšal s svojimi slikami – portreti Solidarcev. Še posebej so bili veseli svojih portretov najmlajši pevci in pevke Solidarnosti-Vrabčki z zborovodkinjo Marino Aparnik, ki so se slikarju po svojem nastopu na 9. srečanju pevskih prijateljev pristrčno zahvalili s šopkom cvetja.

»Sem pevec in peti je vse mi na sveti ...« in Avsenikova »Ostanimo prijatelji ...« sta sporočili skupnih pesmi sodelujočih pevk in pevcev 9. Srečanja pevskih prijateljev v Kamniku. Združena zbor je vodil Marko Tiran.

Najmlajši Solidarci - Otroški pevski zbor Vrabčki

◀ Vrste Solidarnosti so bogatejše za pihalni orkester pod vodstvom Uroša Gorenc. Čeprav vadijo šele od letošnjega marca, je nekaj članov orkestra, ki so tudi učenci Glasbene šole Kamnik, z odličnim nastopom prepričalo poslušalce. Kmalu pa bomo imeli priložnost prisluhniti celotnemu orkestru v prostornejši dvorani Doma kulture Kamnik

Srečanje Kolovode in Pevca v Beogradu

Kolovodo kolo kreni je uvodni spev srbske ljudske pesmi, ki je MePZ Cantemus spremljal na tridnevem izletu (od 10. do 13. oktobra) v Beograd. V mesto, ki nas je v drugem oktobrskem vikendu, ko je bela Ljubljana sivela zaradi dežja, ogrelo s toplim jesenskim soncem, znamenitostmi, balkansko kulturo, gostoljubnostjo, kulinariko, povrh vsega pa še z nam ljubo pesmijo.

Naključja in poznanstva so nas že spomladi pripeljala do prijetnega povabila v goste beograjskemu komornemu zboru Vox Slavicum in v soboto, 12. oktobra, smo v koncertni dvorani glasbene šole Stanković skupaj pripravili programsko in izvedbeno bogat koncertni večer. Zborovodja petintridesetletnega Cantemusa Urban Tozon je poskrbel za odličen program in nas pripravil, da smo ga odpeli s srcem in dušo. Zborovski nastop smo najprej zastavili s sakralnim programom: čutnim pravoslavnim delom *Tebe pojem* (S. Stojanovića Mokranjca) ter skladbama *Adoramus* (W. A. Mozarta) in *Ave Maria* (A. Vodopivca). Z zavedanjem in odgovornostjo, da z gostovanjem v tujini ne predstavljamo le sebe kot zbor, temveč tudi slovenski narod, smo nadaljevali in navdušili z domačim repertoarjem ter zapeli: *Barčico* (B. Šček, O. Zupančiča), *Spev z gore* (H. Artača, M. Hartman), *Šurka je Tisa* (M. Prus, po ljudski iz Gornjih Petrovec), *Magdalenco* (A. Kumarja, po ljudski iz Tolmina) in *Næco je pa an liæp veçiar* (Z. Švikaršiča). V drugem delu koncerta se je s čudovito interpretacijo duhovne in tudi značilne ritmično bogate srbske glasbe predstavil še domači komorni zbor Vox Slavicum pod vodstvom Svetlane Krstić. Ta mladi, komaj nekajletni zbor, ki ga večinoma sestavljajo poklicni glasbeniki, je požel že veliko pomembnih odličij doma in v tujini. Po uradnem programu smo za konec skupaj, pod vodstvom Urbana Tozona, najprej ubrano zapeli slovensko pesem *Pevca* (A. Foersterja), nato pa pod vodstvom temperamentne Svetlane Krstić igrivo srbsko ljudsko *Kolovoda*, ki je navdušila poslušalce in tudi nas, izvajalce. Druženje smo, kot se za glasbenike spodobi, nadaljevali tudi po koncertu, v Skadarliji, boemski četrti v starem mestnem jedru Beograda, kjer so se že od nekdaj v majhnih gostilnicah zbirali igralci, pisatelji, pesniki, slikarji in drugi umetniki. Tudi tu sta se, tako kot na odru, skozi pesem prepletali zanesljiva podalpska melanholičnost in pristni balkanski temperament. Pevci Cantemusa smo, poleg uspešno izvedenega koncerta, čas v Beogradu seveda izkoristili še za medsebojno druženje in ogled mesta, ki v pogled na srečanje naše Save in veličastne Donave vtihotapi tudi drobec nostalgije.

Kolovodo kolo kreni, že gledamo v prihodnost in upamo, da vas bomo tudi v naših krajih kmalu lahko povabili na skupni koncert z gosti iz Beograda.

M. K. in A. Č.

JURIJ ZRNEC IN TADEJ TOŠ V FILMU MIHA HOČEVARJA

od 7. novembra
t. 722 50 50 www.kd-domzale.si

Mestni kino
Domžale

Iz poslanskih klepi

Kdaj bo pri nas nezakonito pridobljeno premoženje odvzeto?

V času krize je pravičnost magična beseda. Brez pravičnosti se ni mogoče izkapat iz sedanje krize. Žal se zdi, da tisti, ki so najbolj odgovorni za krizo, še naprej uživajo v svojih vilah in jahtah, medtem ko breme krize nosimo vsi državljani. Te občutke še dodatno potencirajo zgodbe tistih, ki so na kolena spravili številna podjetja, vendar se jim ni zgodilo nič posebnega. Še bolj to sliko utrjuje država poročstva v višini več kot milijarde evrov za sanacijo dveh majhnih privatnih bank, Probanke in Factor banke. To je toliko kot namerava vlada pobrati z davkom na nepremičnine v štirih letih. Zakaj bomo morali plačevati vsi za dolgove nekaterih? Zakaj država ne odvzame premoženja, ki ga je nekdo pridobil na nezakonit način? Zakaj lahko nekdo, ki je odgovoren za propad pol Primorske gradbene industrije, v zaporu na stroške države opravlja knjižničarske posle? To so vprašanja, ki mi jih zastavljajo številni, ko hodim po Sloveniji.

Državljani terjajo odgovore, zakaj morajo plačevati za krizo, ki jo niso povzročili, in zakaj tisti, ki so jo, še naprej uživajo premoženje, ki so ga morda dobili na nezakonit način. To sem v začetku tedna pri poslanskih vprašanjih vprašal tudi predsednico vlade. Osredotočil sem se zlasti na odvzem nezakonito pridobljenega premoženja. Pred dvema letoma je veliko obetal zakon o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja. Žal je ostal

zgolj mrtva črka na papirju. Pred dvema letoma so ga sicer predstavniki takratne koalicije pospremili z besedami: »Upamo, da se tajkunom tresejo hlače.« Kot kaže trenutna slika, se tajkunom ni potrebno bati za svoje premoženje. Pravosodni minister je v začetku septembra sporočil, da do danes ni končan niti en postopek za odvzem nezakonito pridobljenega premoženja. To je slabo sporočilo za državljane in dobro za tajkune.

Ne gre za cenen populizem oziroma za poziv k linči, ampak gre za razmislek, zakaj pri nas ni možno tisto, kar je v nekaterih drugih državah že redna praksa. Če obstoječi zakon o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja ne daje rezultatov, nam ni potrebno odkrivati tople vode. Poglejmo čez mejo in bomo lahko našli vrsto zanimivih predlogov. V sosednji Italiji, kjer že dolga leta vodijo boj proti mafiji, vsako leto zaplenijo za več sto milijonov evrov nezakonito pridobljenega premoženja. Ko kriminalca aretirajo, mu še isti trenutek zasežejo vse imetje, nepremičnine in premičnine. Postopek zajame tudi vse družinske člane aretirane in marsikdaj še druge člane mafijskega klana, če jih le odkrijejo. Prevečkrat se je namreč v preteklosti dogajalo, da so premoženje po aretacijah obvladovale soproge mafijskih botrov.

V Srbiji so zakon za odvzem nezakonito pridobljenega premoženja sprejeli leta 2009 in samo v prvem letu zasegli za več kot sto milijonov premoženja. V čem je problem, da naši organi pregona niso primerljivo učinkoviti kot njihovi italijanski ali srbski kolegi in kaj bo slovenska vlada storila, da te stvari popravi, sem v ponedeljek vprašal predsednico vlade. Predsednica vlade mi je odgovorila, da nima vpliva na sodišče in da naj bi vlada predlagala spremembo zakonodaje.

Vse dokler odgovorni za številna propadla podjetja in za oškodovanje državnega premoženja ne bodo odgovarjali, do takrat med ljudmi ne bo resne pripravljenosti na zategovanje pasu in zmanjševanju standarda za potrebe reševanja gospodarske krize. Ne gre za lov na čarovnice, ampak gre za pravičnost. Jezi me, ko v Sloveniji stalno iščemo razloge, zakaj se nekaj ne da, namesto, da bi iskali načine, kako bi nekaj lahko storili. Če se nekaj da v Italiji in Srbiji, potem mora biti mogoče tudi v Sloveniji.

MATEJ TONIN, poslanec

Obisk vodstva DL po Gorenjski

Udeležili so se ga predsednik stranke dr. Gregor Virant, programski tajnik DL Senko Pličanič, minister za infrastrukturo in prostor Samo Omerzel, izvršni direktor DL in glavni regijski koordinator DL Igor Bordon, predsedniki občinskih odborov DL na Gorenjskem: dr. Janez Balkovec, Ambrož Porenta, Miha Uhan, Simon Krajšek in Vinko Poklukar ter strokovni sodelavci stranke. Med poslanci so se regijskega obiska udeležili Rihard Braniselj, Marko Pavličič, Bojan Starman, Branko Kurnjek, Katarina Hočevar in Kristina Valenčič.

Predstavniki stranke DL so v ponedeljek, 14. oktobra, v okviru regijskega obiska obiskali Kamnik, Škofjo Loko, Kranj, Jesenice, Bled, Kranjsko Goro, Lesce in Kropo. Pri organizaciji dogodkov so sodelovali predsedniki občinskih odborov Gorenjske, ki so izpostavili pereče probleme in trenutno dogajanje v posameznih občinah. V ta namen so poslanci, ministri in ostali člani stranke obiskali občinske uprave, javne zavode in podjetja ter se seznanili s ključnimi problemi posamezne občine. Sprehodili pa so se tudi po mestnih jedrih, ki so potrebni temeljite prenove in oživitve.

Obisk so začeli v občini Kamnik, kjer so se v okviru Zavoda za gozdo Slovenije OE Kranj seznanili s problemom lovišča s posebnimi potrebami, njihovim zgodovinskim in turističnim pomenom za Slovenijo. Sledil je sprehod po ulicah Kamnika in Škofje Loke, saj se občani teh dveh občin srečujejo s problemom oživitve starega mestnega jedra, kjer so lokali in stanovanja prazni. O tej problematiki in o aktualnih problemih so se pogovarjali z županom Občine Kamnik Marjanom Šarcom in županom občine Jesenice Tomažem Tomom Mencingerjem.

MIHA UHAN, predsednik odbora DL Kamnik - Komenda

TEDEN OTROKA- BITI OTROK SE SPLAČA

Teden od 7. do 11. oktobra je bil še posebej namenjen skrbi za uredničenje otrokovih pravic in skrbi za njihovo dobrobit. Seveda pa ne smemo pozabiti tudi na dolžnosti otrok, ki velikokrat ostajajo v ozadju. Marko Juhant, specialni pedagog za motnje vedenja in osebnosti, pravi, da je lahko imeti otroka rad in mu popuščati, da dela kar hoče. Težko pa je imeti otroka toliko rad, da od njega zahtevaš, da sodeluje, se uči različnih spretnosti, vztrajnosti in lepega vedenja.

In vse te vrednote smo imele v mislih tudi učiteljice 1. razreda OŠ Frana Albrehta, ko smo izbirale dejavnosti, ki smo jih izvedli v tednu otroka. Tudi učitelji od otroka zahtevamo, da sodeluje in se uči različnih spretnosti, da je aktiven v učnem procesu. Zato smo v tednu otroka želele ustvariti še posebej spodbudno učno okolje. Aktivno učenje namreč definiramo kot učenje, pri katerem otrok deluje na predmete ter stopa v interakcije z ljudmi, zamislimi in dogodki. Tako smo obiskali prostovoljne gasilce na Livarski ulici ter reševalca v ZD Kamnik. Svet super dreves sta nam predstavila vodiča iz Arboretuma Volčji Potok. Iz eko materiala smo ustvarjali hranilnike in ob ogledu risanke Zeleni severni medvedek spoznavali različnost.

Učenci so bili pri vseh dejavnostih aktivni. Pri gasilcih so brizgali vodo, si nataknilni čelado, preizkusili klešče za kovino, razpiralko. Videli so demonstracijo gašenja požara, dvigovanja z lestvijo, čisto od blizu slišali zvok sirene. In tako so se ob obisku reševalca na zvok sirene in številko 112 takoj spomnili. Ogledali so si reševalno vozilo in demonstracijo povijanja rane.

Pri izdelovanju hranilnika smo uporabili stekleničke, ki smo jih okrasili s kartonom in macesnovimi storži. Na ta način smo se učili uporabiti stare materiale in ustvariti nekaj novega. Kako hoditi, govoriti, risati, jesti... Vse to so stvari, o katerih se ne sprašujemo, ampak jih preprosto le izvajamo.

Kje nas čevlji žuli?

MAMUT ME NE MOTI

V Kamniškem občanju arhitekt Marjan Kocjan zapisal nekaj kritičnih pomislekov glede postavitve Kačeve skulpture mamuta v mestu Kamnik. Seveda je več kot dobro, da ima kot strokovnjak s področja arhitekture in poznavalec likovne umetnosti o skulpturi in njeni umestitvi v prostor drugačno mnenje. Njegova kritična strokovna refleksija in prizadeto kot meščana Kamnika je legitimna toda tudi nekoliko zavajajoča. Letošnje leto, marca 2013, smo v Kamniku dobili posebno zasebno ustanovo Mamut Kamnik, ki želi povečati vedenje in ugled najdbe mamuta v občini, prizadeva si za javno postavitev bronaste odtitka Kačeve skulpture in vidi v tej kulturni dediščini del do sedaj spregledane mestne turistične identitete. To so precej drugačna stališča od Kocjanovih in zato kot predsednik ustanove želim njegove pomisleke dopolniti z drugačnimi razmisleki.

Pomislek in razmislek 1: Zakaj brez javnega razpisa?

Kocjan sklepa, da so bila in bodo za postavitev mamuta uporabljena javna (proračunska) sredstva, zato bi morali za »največjo bronasto skulpturo« v Sloveniji kot nekakšno »veliko javno naročilo« razpisati javni natečaj. Iz dosedanje dokumentacije lahko ugotovimo, da je Občina Kamnik želela postaviti skulpturo mamuta ob letošnji sedemdesetletni

aktivnosti. Druga slovenska mesta so bila pri tem spretnjša. Ob dejavnostih, ki bi jih navezali na mamuta, smo želeli ob podpori potomcev postaviti Matjašičev biološki laboratorij in Mesnerjevo knjigovoznico z zlatotiski ter tehnično dediščino smodniške, kar je podprlo podjetje KIK. Tako bi ob ponudbi starega Kamnika turistične programe tudi tematsko obarvali.

Mamut nismo obravnavali kot umetnino, ampak med drugim zaradi ugodnega mnenja ljubljanskega naravoslovnega muzeja, ki je usmerjal nastajanje skulpture, za objekt izobraževanja. Hkrati pa kot zanimivost za turistične radovedneže s fotoaparati z vsega sveta, kakršne Hrvati šaljivo imenujejo »ljudi turisti«. Kdor hodi po svetu, pozna turistično psihologijo. Mamutovi podporniki iz šol nismo razmišljali o postavitvi skulpture v mesto. Iz starega mesta sploh ne bi smel biti viden, da se ne bi znašel na kaki vedutni fotografiji mesta. Nasprotovala sem lokaciji ob Nevljici, kjer naj bi ga slikali z mostu. Razen tega bi na močvirnem terenu podstavek stal toliko kot kip in lastnica zemljišča M. M. je pretiravala s ceno. A prepričanje, da mamut nujno sodi k Nevljici, je imelo močne podpornike, čeprav za to muhasto rečico že v Domžalah ne vedo. Nekoč se je oglašil gostinec, ki bi mamuta postavil v bližini svoje gostilne. Eno sobo bi opremil s 50 stoli in z multimedijko

Za marsikoga pa predstavlja osvojiti hojo, spregovoriti, risati brez rok ... veličasten trenutek. Začuti, da ni več drugačen. Kanček tega uspeha ob vložitvi lastnega truda ter premostitvi težave smo želele, da občutijo naši učenci.

Zato so se preizkusili v risanju z nedominantno roko, s kromcem, nogo... Bili so presenečeni nad trudom, ki so ga morali vložiti v izdelek, ter hkrati zadovoljni nad lastno vztrajnostjo.

V tednu otroka se torej spomnimo na otrokove pravice in na pomembnost kakovostnega otroštva

Kaj pa je sploh teden otroka? To je program Zveze prijateljev mladine Slovenije, ki temelji na obeleževanju Svetovnega dneva otroka, ki ga je leta 1956 priznala Generalna skupščina Združenih narodov, Mednarodna zveza za varstvo otrok (I.V.C.W.) in Mednarodni fond za pomoč otrokom Unicef pa sta od leta 1957 skrbela za obeleževanje tega dne (vir: Glasilo ZPMS 1967, 1969, 1973).

Zadovoljni in veseli smo bili, da smo lahko preživeli zanimiv teden z veliko dogajanja. Seveda pa gre zahvala tudi vsem zunanjim sodelujočim, ki so nam prijazno omogočili preživeti lepe trenutke. Hvala gasilcem Gregorju Janežiču, Borisu Remsu, Safetu Mahiču, Tomasu Felkarju, Alešu Verovšku Kreslinu in Luki Schnablu, reševalcu Romanu Dacarju ter vodičema iz Volčjega Potoka Vasji Dorniku in Tatjani Zvržina.

Biti otrok se splača, ker otroku življenje ponuja platno, na katerega riše sam. Odrasli pa smo tu, da mu ponudimo različne materiale za ustvarjanje. Pa srečno, otroci!

Učiteljica BARBARA SPRUK GOLOB

je njegova avtorska kreacija, tehnična rešitev naturalističnega videza dlakavosti pa nedvomno svetovna novost. Zato je njegova pripomba glede kiča in Jeffa Koonsa v temelju zgrešena, druge cinične opazke pa neokusne in tudi nepotrebne. V skupen in neprimerljiv koš ne moremo tlačiti Kačevega kiparskega verzima živalskega sveta ali pa alegoričnih Brdarjevih in Begičevih upodobitev v Ljubljani, pa tudi ne simbolizma Boljkovih živalskih upodobitev.

Pomislek in razmislek 3: Zakaj pa ne iz lastnega žepa?

Postavitev skulpture mamuta v Kamniku je prvenstveno domena zasebnih in ne javnih sredstev, z nekaj spretnosti in sreče pa lahko računamo tudi na evropska sredstva za nevladne organizacije. Torej gre za zasebne in tuje vire, od donatorstev in sponzorstev do mecenstva, čeprav častivredne tradicije Sadnikarjev žal nikoli več ne bomo ponovili. Če bodo Kamničani in drugi spoznali uporabno vrednost in vrednote, ki jih »mamut« prinaša v mesto, bomo morda lahko posegli tudi po metodah širokopasovnega financiranja, ko veliko ljudi prispeva majhna sredstva za uresničitev želenega cilja. Skulptura mamuta lahko dobi s takšnim financiranjem svojo legitimnost in ne more uspeti, če nima potrebne finančne transparentnosti, ki očitno tako skrbi Kocjana.

tehnologijo. Na stenah bi pripravil stalno razstavo o izkopavanjih, saj obstaja veliko zanimivega slikovnega gradiva in prirejal občasne razstave na sorodne teme. Ponudil bi stalna multimedijška poljudnoznanstvena predavanja ali daljša znanstvena srečanja na teme mamut, zgodovina Kamnika in tunjski fosili. Kasneje bi teme širili, a le v okvirih geologije, zgodovine in prazgodovine. Načelna mnenja vprašanih šol, kustosov in drugih naravoslovcov so bila pozitivna. Gostince ponudi brezplačni prostor za dejavnost, poplača pa se iz gostinskih uslug. Žal bi morali za to urediti nekaj parkirišč, tudi za avtobus, in odpreti prostor, saj je za slikanje ob mamutu potrebnih trideset metrov. Zaustavilo se je pri dovoljenjih in nekem koščku zemlje. Šlo bi torej za gospodarsko dejavnost turistično gostinske smeri na izobraževalni podlagi.

Silhuetni mamut, septembra letos postavljen na raznih lokacijah v Kamniku, je deloval kot izraz slabega okusa in slabega poznavanja pomena starega mesta in njegove kompatibilnosti z novejšimi elementi. Tako kot še marsikaj, na primer ob prireditvah: razstava avtomobilov pred cerkvijo na Šutni, »mivkasta plaža« na Glavnem trgu, plastično drsalnišče z bifejem, ki prekriva lepe fasade, s polivinilastimi stojnicami do nerazpoznavnosti zatrapana arhitekturno pomembna vpadnica v mesto (Maistrova). Nekaj tega ima po mnenju strokovnjakov trajne posledice, na primeri zmalčena Šutna

Pomislek in razmislek 4: Ali je mamut lahko simbol mesta?

Identitetni kapital je nekaj, kar temelji na različnosti in Kamnik je pred sedemdesetimi leti dobil, kar drugi niso imeli. Našli so izjemno dobro ohranjeno okostje mamuta, domala na robu mesta, in to je bila tedaj »evropska zgodba«, ki jo v Kamniku nikoli niso dobro razumeli niti izkoristili. Danes je zanimanje za zgodovino živega sveta med velikimi podnebnimi spremembami izjemno in Kamnik s svojim pleistocenskim primerkom nenadoma postaja zopet zanimiv, prepoznaven in povezljiv v svetovno mrežo takšnih spoznanj. Ustanova Mamut si je zadala prav to nalogo in v tem vidi svoje poslanstvo. Novoveške tovarne so žal izumrle in jih večinoma lahko opazujemo na zadnji razstavi v zaprskem muzeju, »umiranje na broke« pa postaja vsakdanja zgodba vseh nas, ki ne potrebuje posebnih obeležij.

Mamut ne bo rešil razvojnih zagat starega mestnega jedra, lahko pa skulptura na mestnem obrobju in smiselni marketinški turistični prijemi pripomorejo k njegovi oživitvi. In zato tudi drugačni razmisleki ob pomislekih M. Kocjana, ki so dragoceni z vidika razprave in precej bolj fatalistični pri iskanju rešitev teh večnih kamniških letargij.

dr. BOGOMIR KOVAČ, predsednik Ustanove Mamut Kamnik

in posamezne hiše, čudno zamešan Glavni trg, tlaki iz granitnih kock in daleč vidni Stari grad. Med tovrstne napake bi strokovnjaki uvrstili tudi kip mamuta v mestu. V tujini v stara mesta okolja redko postavljajo novotarije, če pa že, so fizično majhne, postavitev pa je zahtevna strokovna naloga.

Kamnik ima v ljudeh in inštitucijah velik kulturno-umetniški potencial. Oglašati bi se morali pogosteje, več sitnariti, pravočasno preprečevati napake in vzgajati. Občinski ljudje pa bi ga morali pritegniti. Tako pa imamo včasih umetnost in zgodovinsko bogastvo pod polivinilom, kaže mo po plodove skromnejšega uma. Kamnik še nima res razpoznavnih turistično označevalnih elementov, kot so na primer spominki. Za Veroniko še ni prave likovne rešitve ali za kaj drugega, kar bi turist kupil na primer v bronasti, leseni, plišasti ali mavčni izvedbi. Do sinergije med umetniki in občinsko upravo še ni prišlo v zadostni meri, čeprav so v turistični dejavnosti nasploh tudi pozitivni premiki. Zgražajo pa se strokovnjaki, ljubiteljski esteti in del akademske srenje, ki v Kamnik prihajajo kot obiskovalci.

Če je bil premični mamut vendarle provokacija, je dosegel namen. Da ne bo ostalo pri kritiki: Kaj torej z mamutovim kipom? Javni razpis občine za projekt mamut v povezavi z gostinsko in izobraževalno dejavnostjo, najmanj 1 km od starega mesta, se zdi modra in gospodarna rešitev!

Mag. VANDA REBOLJ

Nova tribuna v hramu kulture naše občine

Župan Marjan Šarec je skupaj s predsednikom Kulturnega društva Priden možic in vodjem Doma kulture Kamnik Goranom Završnikom četrtak, 17. oktobra, uradno odprl novo tribuno Doma kulture Kamnik.

V mesecu juliju so se namreč v Domu kulture Kamnik pričela dela za ureditev parterja in prezračevanja dvorane. V času šolskih poletnih počitnic je bila izvedena prenova osrednje dvorane. Prenova je

»Če radi poslušate slovensko glasbo, vam bo ta predstava všeč, če slovenske glasbe ne marate, vam bo ta predstava izredno všeč!« - Lado Bizovičar in glasbeniki

zajela vse strojne in elektroinstalacije ter prezračevanje, kar ni bilo dokončano v letu 2010. Postavljen pa je bil tudi nov parter, kar je bila dolgoletna želja vseh dosedanjih upravljalcev in uporabnikov Doma kulture Kamnik. Dvorana še vedno omogoča ogled predstave skoraj 230 gledalcem. Vrednost investicije je znašala približno 85.000 evrov.

Preden je polno dvorano prenovljene dvorane do solz nasmejale Lado Bizovičar s predstavo Slovenska muska od A do Ž sta župan Marjan Šarec in predsednik Kulturnega društva Priden možic ter vodja Doma kulture Kamnik Goran Završnik s kratkimi nagovori pozdravila zbrane in uradno odprla novo tribuno Doma kulture Kamnik, ki bo vsekakor služila svojemu namenu in nudila udobje ob številnih predstavah in slovensnostih, ki se odvijajo v hramu kulture naše občine.

O predstavi Slovenska muska od A do Ž

Slovenci nimamo Leksikona slovenske glasbe. Lado Bizovičar nas je z izjemno zabavno glasbeno predstavo zato popeljal skozi abecedo od Avsenika do Žagarjeve, od popa do rocka, od fuzbal napevov do himne..., od Laibach do Molarja... katerega Molarja? Adis Molarja!

Lado Bizovičar je združil moči z odličnimi glasbeniki in ustvaril parodijo na slovensko glasbo, ob kateri so se usta raztegnila do ušes.

JANJA ZORMAN MACURA

Veronikine zgodbe z jazzovskimi improvizacijami

V Kamniku je mnogo ljubiteljev jazzovske glasbe. Že pred leti sem sedela na kavi z enim izmed njih, ki mi je z zasanjanim pogledom opisoval kako čudovito bi bilo, če bi pod Malešovo galerijo na Glavnem trgu uredili kavarno s poudarkom na jazzu. Po nekaj letih so kamniški glasbeniki jazz sladokosci namesto lokala oživel Društvo Veronikine zgodbe.

Veronikine zgodbe so jazz zgodbe

»Kamnik je poznan po svojih čarih srednjeveškega mesta. Vsem lepotam mestnega jedra in okolice želimo dodati še polno kulturno življenje. Tako so nastale Veronikine zgodbe. Jazz zgodbe. Skrivnostne, magične, z govoricami glasbenih mojstrov. Od tod do imena Veronikine zgodbe ni bilo daleč,« pojasnjuje predsednik društva Zdravc Balantič, ki trdi, da je zanimanje za jazz v Kamniku veliko, saj se na koncertih v Ljubljani in okolici Kamničani redno srečujejo. Društvo Veronikine zgodbe, katerega sestavljajo še Marko Kumer, ki je že poznan po jazz večerih na Zaprihah, prekaljeni kitarist Gojko Kenda ter saksofonist in glasbeni pedagog Rok Spruk, so plod razmišljanja štirih ljubiteljev jazz glasbe, kako bi v Kamniku ustvarili prijetno okolje, kjer bi se lahko na nekem nivoju zbirali jazz glasbeniki in ljubitelji jazz.

Danes ima jazz malce širši pomen ali kot je povedal legendarni Louis Armstrong: »Vi belčki ste vse zmešali.« Vseh obrobij te zvrsti glasbe verjetno ne bodo pokrili, a s koncerti želijo

izluščiti čim več variacij jazz standardov, od bluesa, swinga, funka ali latino jazz... Seveda se bo za kakšno osvežitev prilegel tudi kakšen fado, morna, etno jazz ali kitarski recital.

Morda že naslednje leto 3-dnevni jazz festival na različnih prizoriščih po Kamniku

»Vsak koncert predstavlja svojo zgodbo. Skupaj z glasbeniki jih bomo pisali skozi vse leto, vsaj enkrat mesečno. Prihodnje leto nameravamo prirediti tridnevni jazz festival, tudi s kakšnim zvenečim imenom. Kamnik nam ponuja celo vrsto izjemnih prizorišč, od gradov, trgov, uličic, lokolov do oživiljenega Doma kulture,« razlaga Balantič.

Že septembra so zapušeno prizorišče za Kavarno Veronika spremenili v simpatičen oder s predstavitev reprodukcij na temo Veronika. Ob vsakem koncertu in samo za tako priložnost predstavijo nekaj slikarskih del. Ob naslednjem koncertu v začetku novembra bo svoja dela zbrani publiki predstavila zagrebška slikarka. Na vsak koncert povabijo tudi izbranega fotografa, da s svojim videnjem zajame trenutek v umetniško fotografijo.

Prvi odzivi na koncerte odlični

Člani društva Veronikine zgodbe so z organizacijo koncertov šele dobro začeli. Na obeh koncertih, konec

avgusta je za Kavarno Veronika igrala zasedba Jazz in the Pants, sredi oktobra pa so jazzovski mački Remake Swing Kvarteta očarali občinstvo kamniškega kluba Doma kulture, je bilo sicer več ljubljanske publike kot domače, kamniške, kar v bistvu ni slabo, čeprav zaupajo tudi kamniškimi ljubitelji jazz. Neprecenljivo se je pogovoriti z glasbenikom po nastopu, strniti vtise, mogoče pade kdaj tudi kakšen jam session, med drugim je to dodaten razlog za obisk koncerta v živo. Jazz predstavlja svojstven način razmišljanja, kreativnost, vpetost in povezanost glasbenika s poslušalcem. Plošča ali internet tega ne moreta nadomestiti.

V Kamniku veliko izvrstnih jazz glasbenikov

Sploh se ne zavedamo, koliko odličnih jazz glasbenikov živi in dela med nami. Če bi vsak dan nastopila ena zasedba kamniških jazzistov, bi lahko imeli majhen desetdnevni festival. Res je, da bo naslednji koncert mednarodnega tria Gregorja Ftičarja v začetku novembra z močno kamniško zasedbo, a se organizatorji ne zapirajo v lokalne okvire. Konec novembra sledi koncert sedemčlanske avstrijske zasedbe Mojitos (funk, fusion, latin), za vrhunski zaključek jesenske koncertne sezone in uvod v praznične dni pa bo 22. decembra s koncertom *Tribute to Glenn Miller* nastopil Big Band RTV Slovenije z dirigentom in komponistom Kamničanom Emilom Sprukom in gostjo Nušo Derenda.

Vtisi Kamničanov po prvih koncertih so fenomenalni, zato se veselijo priprave vsakega novega dogodka. Še najbolj pa tega, da postaja Kamnik in njegovo mestno jedro s svojimi čari označen na zemljevidu jazz dogajanj. Se pa dober glas hitro širi. Zdej člani društva že kličejo jazz bandi, ki želijo nastopati pod okriljem Veronikinih zgodb, k sodelovanju z nastopi manjših zasedb pa se počasi vključujejo tudi kamniški gostinci. Vsa našeta glasbena imena v naslednjih dveh mesecih zagotavljajo vrhunske glasbene dogodke, ki jih ne gre zamuditi.

BOJANA KLEMENC

Turistično-informacijski center Kamnik
tel: +386 1 831 82 50,
www.kamnik-tourism.si

KOLENDAR PRIREDITEV

ZVEZA BORCEV SLOVENIJE

Glavni trg 24,
1240 Kamnik

KOMEMORACIJE ob 1. novembru,
Dnevu spomina na mrtve:

Sreda, 30. 10. ob 16h.

Kamnik – Žale (pri grobišču padlih v NOB in spomeniku padlih v I. svetovni vojni)

Petek, 1. 11.:

Tuhinj ob 9. uri pri spomeniku padlih v NOB – Prevoje v Tuhinju

Kamnik – Žale ob 10. uri pri osrednjih spomenikih padlim

MATIČNA KNJIŽNICA KAMNIK

Ljubljanska cesta 1,
1240 Kamnik

Sreda, 6. 11., ob 19.00, dvorana Matične knjižnice Kamnik

Potopisno predavanje v sodelovanju s Študentskim klubom Kamnik

Nina Kogej: Oman.

Mogočna puščava, živo zelene oaze, slikovita mesteca, pisane tržnice, bogata zgodovina... veliko tujih priseljencev in hitri razvoj, ki vplivata na izgubo tradicije.

Sreda, 20. 11., ob 19.00, knjižnica Komenda

Potopisno predavanje v sodelovanju s Študentskim klubom Kamnik

Anja Trampuš: Rajhastan.

Rajhastan je dežela z bogato zgodovino, kjer se prepletata kultura hinduizma in islama. Dišave indijskih začimb, ženske, oblečene v raznobarne sarije s tradicionalnim nakitom, boj za prostor na glavni cesti s kamelami in sveto kravo, okusne jedi, mitologija na vsakem koraku... Vabljeni na masala čaj!

TURISTIČNO DRUŠTVO KAMN'K

Oševik 10,
1240 Kamnik

Budnarjeva muzejska hiša, Zgornje Palovče 5, Kamnik

Nedelja, 27. oktober 2013, od 14. ure dalje

Sivkine Tinke in angelčki – delavnica. Izdelovanje angelčkov in puncč iz sivke, dodatne informacije: alenka@domacija.com

ZAVOD ZA TURIZEM IN ŠPORT V OBČINI KAMNIK

Glavni trg 2
1240 KAMNIK

Sobota, 26.10. 2013, od 8. do 13. ure

TRŽNICA OKUSI KAMNIKA-PODEŽELJE

V soboto, 26. oktobra, med 8. in 13. uro, bo na Glavnem trgu v Kamniku potekala že 2. živilska tržnica Okusi Kamnika – Podeželje in Eko, namenjena promociji okoliških pridelovalcev in povečanju lokalne samooskrbe.

ŠOLA IDEJ

Šutna 35,
1240 Kamnik

Četrtek, 14. 11. ob 18.00h

Odprtje fotografske razstave mlade umetnice Anje Perše z naslovom »Igreja de água« oz. »Vodna cerkev«.

Avtorica poleg fotografije ustvarja tudi na področju videa in drugih vizualnih umetnosti. Razstava bo na ogled do 14. decembra ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ter ob torkih in četrkih od 17. do 19. Vstop prost!

DOM KULTURE KAMNIK

Fužine 10,
1241 Kamnik

Nedelja, 27. oktobra 2013, ob 12.00 v Klubu Kino dom

Društvo – Krog za duhovno življenjsko pomoč

FENOMEN BRUNO GRÖNING – PO SLEDEH

»ČUDODELNEGA IZCELITELJA«

Dokumentarni film

Vstop prost!

Torek, 29. oktobra 2013, ob 20.00 v Klubu Kino dom

Torki v Klubu Kino dom

RECITAL OB DNEVU REFORMACIJE

Vstop prost!

Priporočamo rezervacijo miz: 041 360 399 ali

info@domkulture.org

Sreda, 30. oktobra 2013, ob 21.00 v Klubu Kino dom

SWING V KAMNIKU #5

Plesni večer, vstop prost!

Torek, 5. novembra 2013, ob 20.00 v Klubu Kino dom

Torki v Klubu Kino dom

VEČER STAND UP KOMEDIJE: ANA MARIJA MITIČ,

SIMON ZAJC IN IVA LAČAN

Vstop prost, prostovoljni prispevki dobrodošli

Priporočamo rezervacijo miz: 041 360 399 ali

info@domkulture.org

Sreda, 6. novembra 2013, ob 20.00

GREGOR FTIČAR TRIO

Jazz koncert

Organizator: KD Veronikine zgodbe

Vstopnina: 12 eur

Četrtek, 7. novembra 2013, ob 19.00

Gledališka skupina GSŠRM Rudolfa

JANEZ ŠVAJNCER: NORO NORI NORCI

Absurdna komedija

Vstopnina: 5 eur

Petek, 8. novembra 2013, ob 19.00

VRTI KOLO IN ROŽMARIN

Regijsko srečanje folklornih skupin manjšinskih etničnih skupnosti Gorenjske

Organizator: JSKD OI Kamnik

Vstop prost!

Torek, 12. novembra 2013, ob 20.00 v Klubu Kino dom

ZORAN KRUNIČ: MED IN KRI

Predstavitve knjige anekdot

Vstop prost!

Priporočamo rezervacijo miz: 041 360 399 ali

info@domkulture.org

Sreda, 13. novembra 2013, ob 18.00

Uroš Potočnik

KRALJ MATJAŽ V ČASOVNI ZANKI

Igrana predstava za otroke

PREMIERA!

Vstopnina: 5 eur

Četrtek, 14. novembra 2013, ob 19.30

Gledališče Koper

PAROLE, PAROLE ALI NI BILA PETA, BILA JE DEVETA

Glasbeno-kriminalna komedija

Maistrov abonma in za izven

Vstopnina: 15 eur / 12 eur mladi do 26 let, upokojenci in

abonenti DKK

Petek, 15. novembra 2013, ob 19.00

PLES IN GLASBA IZPOD KAMNIŠKIH PLANIN

Organizator: Folklorna skupina Kamnik

Vstopnina: 10 eur v predprodaji / 8 eur obiskovalci do 14 let /

12 eur na dan prireditve

Sobota, 16. novembra 2013, ob 17.00 in 20.00

9. SREČANJE KLAP

Organizator: Klapa Mali grad

Vstopnina: 20 eur

Prodaja in rezervacija vstopnic: od 30. oktobra naprej

Več informacij na: www.domkulture.org

Rezervacije in prodaja vstopnic:

Dom kulture Kamnik, Fužine 10, 1240 Kamnik

Ponedeljek in petek od 9.00 do 14.00, torek, sreda in

četrtak od 9.00 do 17.00.

tel. številka: 041 360 399 in 01 839 76 06

e-pošta: info@domkulture.org

www: www.mojekarte.si

TIC Kamnik

Knjigarna Sanje Kamnik

in uro pred prireditvijo na blagajni Doma kulture Kamnik

Ustvarjanje iz gline nam napolni dušo

Dnevi keramike in lončarstva na Korenovi domačiji na Zgornjem Perovem so mimo. Ostale so skledе, ki smo jih izdelali keramiki in lončarji v koloniji, in lepi spomini.

Kolonije se je udeležilo 38 keramikov in lončarjev, od ljubiteljskih občasnih keramikov do vrhunskih, ki pobirajo nagrade na razstavah v svetovnem merilu, med njimi Dani Žbontar, Nataša Sedej, Ines Kovačič, Miljanka Simšič, Eva Lenassi, Lučka Šičarov, Ana Cajnko, Teja Hlačer.... Tako je bila kolonija raznovrstna, omogočala je tudi izmenjavo znanj, izkušenj, pogovorov in seveda veliko družabnosti, kot je pri keramikih v navadi. Nekateri so prišli večkrat, da so dokončali svojo skledo, nekateri le za en dan. Ko bodo skledе odžgane in poglazirane bodo romale na razstavo, seveda najprej v Kamniku in nato naprej. Mag. etnologije in kulturne antropologije Teja Hlačer je pripravila zanimivo predavanje s fotografijami o tradicionalni skledi kot izhodišče za delo.

Udeležence kolonije so uživale ob izdelavi skled iz gline, si izmenjale znanja in izkušnje in spletale nova prijateljstva.

Mladi so se z zanimanjem preizkusili v ustvarjanju na lončarskem vretenu.

Keramika je vse, kar je žgano iz gline, pa najsi je narejeno na lončarskem vretenu, v drugih keramičnih tehnikah ročno ali pa industrijsko, prav tako so to tudi umetniški izdelki iz žgane gline.

Lončarstvo je bilo na Kamniškem in v Komendi zelo razvito, saj je tod veliko gline. Delovale so tudi opekarnе, kjer so izdelovali »cegu«. Nekaj jih je bilo prav na Perovem. In vsi vemo tudi za »našo« majolko, ki so jo nazadnje izdelovali v Eti Svit, v tovarni, kjer so pred vojno uspešno izdelovali namizno posodje iz beloprstne poslikane keramike, kot temu rečemo. So se pa potrebe in navade ljudi spremenile, ko je prišla na trg emaljirana posoda, plastika... usahnilo je zanimanje za tradicionalnimi lončenimi izdelki, narejenimi iz »rdeče« gline, in poslikani beloprstni keramiki.

Po drugi strani pa je Slovenija specifična v razvoju keramike, ker po drugi svetovni vojni ni imela in nima ustrezne šole. Le zaradi tradicionalnih lončarjev, ki so kljub vsemu zdržali, in tistih, ki smo se zaljubili tako ali drugače v glino in keramiko, ta vrst pri nas še ni povsem izumrla. Celo širi se število keramikov in lončarjev s pomočjo tečajev, ki so se razvili s pripravljenostjo nekaterih tradicionalnih lončarjev in s pridobivanjem znanj v okviru Društva keramikov in lončarjev Slovenije ter seveda obiskovanja tečajev v tujini. Prav tako je Obrtna zbornica Slovenije z možnostjo pridobitve certifikata DUO »rokodelstvo Slovenije« ali »art&craft Slovenija« podprla razvoj te dejavnosti, ki je bila prepuščena iniciativi posameznikov. In tako je še danes. Za kvaliteto keramiko in lončarstvo pa potrebujemo tudi ustrezno izobraževanje. Le čemu? Zato, ker je to naša dediščina in kot taka dopolnjuječi del turistične ponudbe, ker je tu možnost ustvarjalnega vključevanja v gospodarsko dejavnost in s tem možnosti zaposlovanja. Nenazadnje pa je glina material neskončnih možnosti in izdelovanje iz gline je nekaj čudovitega za otroke in odrasle, za dušo.

Ireno Radej, eno zadnjih poslikovalk kamniške keramike, smo občudovali pri natančnem umetniškem delu.

Dnevi keramike in lončarstva, ki jih je organizirala keramičarka in lončarka Tatjana Hlačer (na fotografiji v sredini), so s pomočjo delavnic tudi otrokom približali glino kot material neskončnih možnosti. Kot pravi Hlačerjeva, je izdelovanje iz gline nekaj čudovitega za otroke in odrasle, za dušo.

po sebi dobro, več poznavanja nam da pravo mero kritičnosti. In vse, kar je industrijsko, ni le industrijsko. Vsako ima razpoznavne kvalitete. Nekaj pa res drži: jed, skuhana v posodi iz gline, ali čaj iz glinaste skodelice ali voda iz poslikanega vrča »drugače diši«. Glina nosi v sebi nekaj neprepoznavno določljivega, nas nagovarja... saj je s človekom že od njegovih začetkov, tako, kot je dotik roke nekaj od nekdanj, pa še vedno poseben.

In ker se tega zavedamo, so nastali Dnevi keramike in lončarstva, da odpremo vrata temu spoznavanju, da prebudimo vedenje o keramiki tudi v Kamniku.

Zato je na Korenovi domačiji na Perovem nagovarjala tudi razstava Piskrov in predstavitve različnih keramičnih tehnik, pa mala prodajalnica, prikaz primitivnega žganja, možnost sodelovanja v ustvarjanju na lončarskem vretenu, s ščipanjem gline, trakovi... Zato sta bili tam tudi Irena Radej in Slavica Cvetek, zadnji poslikovalki kamniške majolike, zato smo bili tam lončarji z različnimi vreteni, od najstarejšega Lojzeta iz Komende, pa Štebeta, Polone Zajc iz Mengša, Barbe in Nikota Štemberger Zupan, Teje in Tatjane Hlačer, Boštjana Dobovška, obeh Krakerjev, Nives Ratkajec, Ines Kovačič, Saša Žumana iz Ljutomer, zato so bili tam še Tatjana Gomboc iz Radomelj, Marja Prelovšek, specialistka za raku, pa Blaž Konec-Pinki, zaljubljen v bonsai, Marjeta Baša z izrednimi pedagoško raziskovalnimi sposobnostmi, Sanda Kirbus s Kamnika in keramiki, ki delajo keramiko zgolj ljubiteljsko.

Poslikava skledе.

Na ročnem vretenu je ustvarjala Barba Štemberger Zupan.

Marja Prelovšek je prikazala izdelavo skled s pomočjo kalupa.

Kranja. Prišli pa so tudi tisti, ki ne morejo pozabiti, da je Eti Svit prenehala z izdelovanjem nekoč priljubljene kamniške majolike.

Žal mi je, da imajo šole tako tog program, da se niso odzvale tej res bogati in brezplačni ponudbi, pa še kakšni ustanovi bi to bila lahko popestritev in drug pogled. Seveda Dnevov ne bi bilo brez finančne podpore pokroviteljev, sosedske pomoči, udeležencev in obiskovalcev. Le tako so se lahko zgodili in naredili sled... Bomo nadaljevali. Se vidimo prihodnjicé!!!!

TATJANA HLAČER

Čipkarsko popoldne v prijetni družbi neveljskih klekljaric

Klekljarice Veronike iz Nevelj uspešno nadaljujejo kamniško klekljarsko tradicijo. So pridne in ustvarjalne, vse od najmlajših do najstarejših. V njihove mojstrovine je vtkanih ogromno ur dela, potrepljivosti in ustvarjalnosti, zato jih rade pokažejo ljubiteljem lepega in dediščine. Minulo nedeljo so jih razstavile v Budnarjevi muzejski hiši v Zgornjih Palovčah in odprtje razstave, ki je na ogled do konca novembra, pospremile s prikazom klekljanja, kulturnim programom s pesmijo Tunjiškega okteta in gostoljubno pogostitvijo z domačimi dobrotami.

Ljubiteljice ročnih del iz Nevelj in okolice so začele s klekljanjem konec leta 2006 in do leta 2011 klekljale kot neveljska sekcija klekljarskega društva Čebelica Moste. Marca 2011 pa so stopile na samostojno pot v okviru novega društva, imenovanega Veronike. Klekljarska družina v Neveljah je ubrana skupnost 18 aktivnih članic, med katerimi je 5 začetnic, štejejo pa od 11 do 79 let. Klekljarice povezuje ustvarjalnost, ljubezen do lepih izdelkov, ohranjanja dediščine, bogatitev znanja in novi izzivi. Klekljarice Veronike iz Nevelj skozi leto sodelujejo na prireditvah, pripravijo dobrodelne akcije in razstave, med katerimi sta še posebej zanimivi oktobrska razstava v Budnarjevi hiši in decembrsko praznična v občinski hiši.

Že tradicionalnega čipkarskega popoldneva v prijetno toplem jesenskem dnevu pod gankom Budnarjeve muzejske hiše v Zg. Palovčah se je v imenu Občine Kamnik udeležila podžupanja mag. Julijana Bizjak Mlakar.

Neveljske klekljarice so pridne in ustvarjalne, vse od najmlajših do najstarejših. V njihove mojstrovine je vtkanih ogromno ur dela, potrepljivosti in ustvarjalnosti. Marija Tekavec iz Nožic in 18-letna Tjaša Hribar z Vrhpolja sta pod gankom Budnarjeve domačije v Zg. Palovčah prikazovali umetnost klekljanja, obiskovalci pa so se sladkali z domačimi dobrotami, ki so jih napekle in pripravile klekljarice same in dokazale, da so tudi odlične gospodinje

Povedala je, da je na čipkarskem popoldnevu na Budnarjevi domačiji že tretje leto zapored in da jo izredno veseli, da se tovrstna kulturna dediščina ohranja tudi v Kamniku. Poudarila je, da je Klekljarsko društvo Veronike pravi ponos občine Kamnik, saj se ukvarja tudi z dobrodelnostjo. Njihovega uspešnega dela pa ne bi bilo brez dobre volje vseh članic ter dobrega vodstva, še posebej pa njihove častne članice in duhovne voditeljice prof. Tine Romšak, ki pa se tokratnega dogodka žal ni mogla udeležiti.

Besedilo in fotografije: VERA MEJAČ

Darinka Močnik z Vrhpolja kleklja pri neveljskih Veronikah šesto leto, od začetka društva. Na tokratni razstavi nam je posebej ponosno pokazala svoji umetnini – krstna prtička otrok trimesečne Mance in triletne Blaža (na fotografiji skupaj z možem Jožetom).

Tunjiški oktet je ubrano zapel v pozdrav obiskovalcem in v čast neveljskim klekljaricam.

PRIKAZ STARIH KMEČKIH OPRAVIL NA GORI PRI SV. MIKLAVŽU

Najmlajši Jaka se je veselo lotil ličkanja.

Tudi predsednik društva Jože Korošec je sodeloval pri striženju ovac.

Rdeči noski so nas razveselili

Klovni zdravniki iz Društva Rdeči noski so v kamniškem CIRIUŠu že dobro poznani, saj tamkajšnje otroke in mladostnike obiščejo vsako leto. Vendar je bil kljub temu njihov prihod zopet zelo težko pričakovan. Letošnji obisk, ki smo ga dočakali 16. in 17. oktobra, je bil nekaj posebnega še zaradi tega, ker so pripravili predstavo Pester orkester, ki so jo premierno izvedli prav pri nas. Med predstavo so nas klovni odpeljali v svet inštrumentov in nas očarali s svojo igrivostjo. Uspelo jim je, da so vsakemu posvetili drobec pozornosti in da so gledalce vključili v dogajanje. Predstavo si je ogledalo skoraj 40 učencev in prav toliko ust se je razlelo v širok nasmeh. Ob slovesu pa smo si z zadovoljstvom obljubili, da se kmalu spet snidemo.

Neža Markič, učiteljica oddelka podaljšanega bivanja

Že sredi dneva se je na Gori pri sv. Miklavžu trlo obiskovalcev.

Turistično društvo Gora je minulo nedeljo, 20. oktobra, že tradicionalno pripravilo prikaz starih kmečkih opravil. Izjemno veliko obiskovalcev, ki si je prireditev na Gori pri sv. Miklavžu ogledalo skozi ves dan, je bilo več kot zadovoljnih z organizacijo prireditve.

Čprav vreme ni bilo najboljša, se je kljub temu letos odzvalo rekordno število obiskovalcev od blizu in daleč. Prikazali so stiskanje mošta, izdelovanje metel, ličkanje koruze, striženje ovac itd. Da pa gostje niso bili lačni, smo promovirali tudi jagenjčka na žaru in peklji kostanj. Obiskovalci so lahko kupili izdelke s kmetij,

ki so domači kruh, sir, potica, kis, piškoti in ostale dobrote.

TD Gora s to prireditvijo dokazuje, da je na pravi poti pri ohranjanju starih etnoloških običajev, ki še posebej sovpadajo s kulturno dediščino na Gori pri sv. Miklavžu.

Goro sv. Miklavža in mežnarijo lahko obiščete še do Miklavževe nedelje, 8. decembra, ko bo ob deseti uri maša z obiskom svetega Miklavža, ki bo obdaroval vse otroke.

Besedilo in fotografije:
MAJA KOROŠEC

Domače dobrote s kmetije Osredkar.

Barvitost jesenskih barv in plodov

Rumena, oranžna, rdeča, rjava barva v milijonih odtenkov spremljajo jesen v vrtovih, parkih in gozdovih, še posebej pa v najlepšem kotičku naše občine - Arboretumu Volčji Potok. Tu se jesen resnično pokaže kot kraljica barv, saj domišljija narave res ne pozna meja.

Posebno barve narave in tudi njenih plodov v zlatih in ognjenih odtenkih so pravi balzam za oči in dušo pred sivo in mrzlo zimo. Zato smo si z zanimanjem ogledali tradicionalno razstavo, ki so jo letos obogatili z okrasnim zeljem in ohrovtom. Jedilne buče, zelje in ohrovt popestrijo jedilnike, medtem ko okrasne buče in okrasno zelje lepo okrasijo okolico. Buče se bodo počasi posloville, okrasno zelje in ohrovt pa bodo krasili park tudi v zimskem času. Zadnji oktobrski dan bodo park začarale posebne izrezljane buče s svečkami. Dogodek,

poimenovan »začarani park«, se bo odvijal pred vhodom v park. Še posebej otroci so povabljeni, da v četrtek, 31. oktobra, med 18. in 19. uro s seboj prinesejo izrezljane buče, v katere bodo dali gorečo svečko in drevedre se bo spremenil v posebno svetlobno instalacijo. Izbrali bodo najlepše izrezljane buče in njihovi lastniki bodo prejeli zanimive nagrade.

Kljub temu, da se narava počasi odpravlja k počitku, pa tega zagotovo ne bo za kolektiv Arboretuma Volčji Potok. Kot nam je povedal direktor Aleš Ocepek, se bodo poleg urejanja parka in priprav na novo sezono lotili gradnje novega vhoda in ureditve nove panoramske poti, ki bo zacvetela spomladi.

VERA MEJAC

Gostilna pri Čibru

Vabljeni na tradicionalno **MARTINOVANJE** 16. novembra 2013 z ansamblom Namig in na **Veseli december** z Ognjenimi muzikanti

Sprejemamo rezervacije

Poleg različnih jedi po naročilu vas vabimo na dnevno sveže malice in dnevna ter nedeljska kosila.

Potok 9, Laze v Tuhinju,
Tel.: 01/8392-718, mobi 031/877-769

SUPER AKCIJA od 25. do 28. 10.!

salon pohištva
dabor

Kamnik

Kranjska 3a

tel.: 01/831 04 81,
051/399 577

www.pohistvo-dabor.si

➤ spalnice, dnevne sobe,
otroške sobe, predsobe

do - 30%

➤ kuhinje in vgradne omare

- 40%

alples

Staranje naj bo izziv in ne problem

Generalna skupščina Združenih narodov je leta 1990 razglasila 1. oktober za mednarodni dan starejših. Od takrat se na ta dan po svetu kot tudi v Sloveniji namenja posebna pozornost starejšim. Tema letošnjega mednarodnega dneva starejših je Prihodnost, ki si jo želimo, kaj o tem pravijo starejši? Po upokojitvi ostaja mladim upokojencem v povprečju še vedno tretjina življenja. Vsaka nova generacija odhaja v pokoj bolj zdrava in v boljši fizični kondiciji. Večina starejših je sposobnih skrbeti zase, potrebujejo le spodbude lokalne skupnosti in države, da bodo lahko aktivno skrbeli za svojo fizično in psihično kondicijo in s tem dlje in lažje prispevali k medgeneracijskemu sožitju v družini, lokalni skupnosti in državi, k hitrejšemu in bolj skladnemu razvoju družbe ter k zniževanju stroškov za zdravstveno in socialno varstvo. Aktivno staranje pomeni z različnimi aktivnostmi v starosti vzdrževati dobro življenjsko kondicijo, da bo čas, ko starejši potrebuje pomoč okolja, čim krajši in čim manj boleč za starejšega in za njegovo okolje. Pojem aktivnega staranja je sprva pomenil podaljšano ekonomsko aktivnost, dandanes pa se je razširil na aktivno družinsko življenje ter na vse družbene aktivnosti, kulturno izražanje, športno udejstvovanje, prostovoljstvo in vseživljenjsko izobraževanje.

Zdravo aktivno staranje pri nas vse večji izziv

Način in kakovost življenja starejših postajata vse pomembnejša za celotno družbo. S kakovostnim življenjem ohranjajo starejši svojo samostojnost in neodvisnost od družbe ter socialno in kulturno povezanost s svojim okoljem. Staranje lahko poteka na dva načina: klasično, z nastopom betežnosti, ali kot uspešno staranje, ki pomeni neodvisnost posameznikov v pozna leta ob dobri kakovosti življenja. Za zdravo staranje so ključni zdrav življenjski slog že od mladosti naprej, skrb za duševno zdravje, uravnotežena prehrana, preprečevanje padcev. Pomembno je tudi, da ima starejši človek dovolj široka in solidarnostna socialna omrežja, da se medgeneracijsko povezuje in da so na voljo ustrezno organizirane servisne službe. Za naš časopis smo se pozanimali, kako v kamniški, domžalski in komendski občini poskrbijo za aktivno staranje svojih občanov.

Kaj nudi kamniška občina aktivnim starostnikom?

Janja Zorman Macura z Občine Kamnik odgovarja, da se vsaka občina glede na potrebe, znanje, izkušnje in nenazadnje finančna sredstva sama odloči, na kakšen način bo poskrbela za starejšo populacijo. Razvoj občinskega modela za reševanje potreb starejših v Občini Kamnik poteka intenzivno že tri leta v izvedbi Zavoda Oreli, ki je financiran s strani občinskega proračuna (letos 33.600 evrov). Model nastaja iz prakse, podprt pa je s strokovnim znanjem izvajalcev. Da je delo opravljeno kvalitetno, kažejo odzivi starejših občanov, ki prihajajo v svetovalno pisarno, delovanje informacijske točke za starejše, brezplačno različne oblike storitev. Pisarna deluje dvakrat tedensko po vsaj 2 uri, potekajo osebni sestanki z uporabniki, telefonski pogovori in različna svetovanja (pravna, zdravstvena...), priprava odgovorov na konkretna vprašanja starejših občanov, ki jih med samim pogovorom ni mogoče rešiti, ali prispelih po navadni in elektronski pošti, usmerjanje uporabnikov na pristojne institucije in iskanje kontaktov v primeru zahtevnejših vprašanj, delovanje strokovne skupine kot pravnik, zdravnik, socialni delavec, nepremičninski svetovalec, dogovori s prostovoljci za obiskovanje starejših na domu, spremstvo do zdravilnika, lekarne, trgovine... Zavod Oreli vodi tudi več prostovoljskih skupin (za srednješolce, študente, starejše, starejše z demenco...), enkrat tedensko v svetovalni pisarni potekajo likovne in kiparske delavnice. Želja zavoda je tudi zainteresirati ravnateljice osnovnih šol, da bodo motivirali učitelje za mentorje skupin mladih, kar bi vsekakor izboljšalo vezi med mlado in staro populacijo.

Veliko zanimanje pri starejših občanih je za učenje računalništva. Matična knjižnica Kamnik že vrsto let skozi vse leto organizira brezplačno tedensko računalniško opismenjevanje. Direktorica Breda Podbrežnik Vukmir pravi, da bi se takoj lotili novih projektov, če bi le imeli na voljo dovolj finančnih sredstev, saj so ljudje željni različnih znanj.

V letošnjem letu je bil poudarek programa Zavoda Oreli usmerjen v štiri glavne vsebinske sklope: kvalitetno delovanje svetovalne pisarne, delovanje informacijske podpore sistemu za starejše, izdana je bila brošura »Kakovostno in aktivno staranje, medsebojna pomoč ter sožitje generacij«, razvoj prostovoljstva in ozaveščanje o problematiki staranja. V njihovi svetovalni pisarni lahko starejši občani brezplačno koristijo različne oblike storitev. Pisarna deluje dvakrat tedensko po vsaj 2 uri, potekajo osebni sestanki z uporabniki, telefonski pogovori in različna svetovanja (pravna, zdravstvena...), priprava odgovorov na konkretna vprašanja starejših občanov, ki jih med samim pogovorom ni mogoče rešiti, ali prispelih po navadni in elektronski pošti, usmerjanje uporabnikov na pristojne institucije in iskanje kontaktov v primeru zahtevnejših vprašanj, delovanje strokovne skupine kot pravnik, zdravnik, socialni delavec, nepremičninski svetovalec, dogovori s prostovoljci za obiskovanje starejših na domu, spremstvo do zdravilnika, lekarne, trgovine... Zavod Oreli vodi tudi več prostovoljskih skupin (za srednješolce, študente, starejše, starejše z demenco...), enkrat tedensko v svetovalni pisarni potekajo likovne in kiparske delavnice. Želja zavoda je tudi zainteresirati ravnateljice osnovnih šol, da bodo motivirali učitelje za mentorje skupin mladih, kar bi vsekakor izboljšalo vezi med mlado in staro populacijo.

V Matični knjižnici Kamnik aktivnim starostnikom niso na voljo le knjige

V kamniški knjižnici velik del aktivnih bralcev predstavljajo starejši obiskovalci, ki se zavedajo, da je branje ena izmed najboljših vadb za možgane. Direktorica kamniške knjižnice mag. Breda Podbrežnik Vukmir je vesela, da je večji del skupin Bralna srečanja sestavljen iz starejših aktivnih upokojenk, ki sodelujejo tudi pri Bralni znački za odrasle in se na koncu bralne sezone posladkajo z literarnim izletom, vedno več starejših občanov pa se oglasi v čitalnici, kjer prebirajo dnevno časopisje in revije. V knjižnici povezujejo zgodbe z življenjem. Starejši zagotovo potrebujejo in iščejo oboje.

Že vrsto let v prostorih kamniške knjižnice zelo uspešno poteka brezplačni projekt računalniškega opismenjevanja za starejše, za katerega skrbi Duška Težak. Projekt traja en teden, od ponedeljka do petka, v večernih urah, starejši pa se v enem tednu seznanijo z osnovami računalnika,

pisanja in orientacije po svetovnem spletu z uporabo elektronske pošte. Poudarek pri računalniškem opismenjevanju seveda ni v poznavanju računalnika, temveč v omogočanju ohranjanja socialnih stikov, saj kot pravi Breda Podbrežnik Vukmir, ni lepšega, ko babica dobi prvič v svoj elektronski predal sporočilo vnuka iz tujine. Če kdo v enem tednu ne osvoji vseh novosti, mu prijazne knjižničarke vedno priskočijo na pomoč pri obnovi znanja v čitalnici. Tečaj računalniškega opismenjevanja poteka skoraj vsak teden skozi vse leto, saj je zanimanje konstantno. V skupini je lahko največ deset udeležencev.

V knjižnici je pred časom potekal projekt Točka vseživljenjskega učenja, ki je bil financiran tudi z evropskimi sredstvi. V okviru projekta so v knjižnici organizirali različne oblike vseživljenjskega učenja. Takrat so zaznali potrebo po dodatnih izobraževalnih programih, a žal zaradi usih finančnih sredstev tega ne morejo več izvajati, dodaja direktorica. Knjižnice morajo že po zakonu opravljati nalogo vseživljenjskega učenja svojim obiskovalcem. Breda Podbrežnik Vukmir zatrjuje, da bi se takoj lotili več projektov, če bi imeli na voljo sredstva, saj so ljudje željni različnih znanj, kot so opazili med drugim na tečaju kuharstva, digitalne fotografije, kvačkanja ali vrtnarstva.

Društvo upokojencev Kamnik zelo aktivno na športnem področju

Da so kamniški upokojenci zelo aktivni na športnem področju, po občini čivkajo že vsi vrabci na strehah. Društvo upokojencev Kamnik svojim članom nudi aktivnosti balinanja, kolesarjenja, streljanja, šaha, plavanja, družabne plesne, kegljanje s kroglo na vrhovi, dobro obiskani so društveni pohodi, katere delijo na zahtevnejše (devet na leto), vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu pa organizirajo krajše sprehode v okolici Kamnika, ki trajajo do dve uri. Vinko Polak, predsednik društva, je prepričan, da lahko vsak član najde zase primerno telesno aktivnost. Tudi na ustvarjalnem področju so aktivni, saj se v društvenih prostorih srečujejo člani pevskega zbora, dramskega krožka, redno organizirajo tudi tečaje ročnih del. Za treniranje malih sivih celic in jezika zbirajo prijave za tečaj angleškega in nemškega jezika. Člani društva dvakrat letno organizirano dopustujejo v Izoli ter enkrat v Lendavi. Vinko Polak poudarja, da se trudijo, da so vse dejavnosti finančno zelo dostopne, vse informacije pa dobijo člani v pisarni društva in biltenu. Polak vzpodbuja vse kamniške aktivne starostnike, da se jim pridružijo in jim s predlogi pomagajo oblikovati zanimiv program aktivnosti, ki jim lahko polepša in poživljuje vsakdan, z veseljem pa bi pozdravil center za aktivnosti starejših v kamniški občini.

V občini Komenda pestri programi za tri generacije

V komendski občini skrbi za pestre programe treh generacij Medgeneracijsko društvo za kakovostno starost Komenda in Zavod Medgeneracijsko središče Komenda. Viktorija Drolec, predsednica Sveta Zavoda in Medgeneracijskega društva, poudarja, da so programi namenjeni občanom Komende, pri tečaju jezikov in računalništva pa so že naredili izjemo in medse sprejeli tudi nekaj Kamničanov. Zavod Medgeneracijsko središče Komenda poleg socialnega in zdravstvenega varstva okoli 200 uporabnikom nudi vrsto izobraževalnih in raziskovalnih dejavnosti. Seveda je največ interesa za tečaje računalništva in tujih jezikov, zelo dober odziv pri starejših pa imajo tudi delavnice zdrave in uravnotežene prehrane, druženje starejših ob zdravem kosilu ter tečaj preventivne, kjer se starejši seznanjajo z različnimi vidiki zdravega življenja.

Več kot 200 Kamničanov obiskuje aktivnosti izven občine

V domžalski občini izredno uspešno že 16 let deluje Univerza za tretje življenjsko obdobje Lipa Domžale, kjer po besedah predsednice društva Metke Zupanek vsakdo lahko najde zase in življenje mu ne bo teklo kot mrtva reka. Več kot 200 Kamničanov se izobražuje in aktivno preživlja čas v okviru dejavnosti domžalskega društva. Kamničanka Katarina Pezdirc, vodja Centra aktivnosti za starejše, ki že tretje leto deluje v prostorih enote Doma počitka Mengeš v Trzinu in za simbolični mesečni prispevek (15 evrov) ponuja organizirane dejavnosti, namenjene starejšim občanom, ki želijo boljše kvaliteto življenja ter ustvarjalno preživljanje časa po upokojitvi, dokazuje, da je ta Center koristna popostritev ponudbe v občini Trzin. Tako v Centru aktivnosti za starejše v Trzinu kot v Lipi udeležencem programa poleg športnih aktivnosti ponujajo možnost učenja in pestri ponudbi jezikovnih, ustvarjalnih in izobraževalnih tečajev, ponudbo pa popestrijo s potopisi, literarno-kulturnimi večeri, različnimi predavanji o zdravem življenjskem slogu ter ekskurzijami po domovini in tujini.

Medgeneracijsko sodelovanje v MGC Bistrica Domžale

Starost že dolgo ni več sinonim za bolezen, osamljenost ali pomanjkanje, ampak je to življenjsko obdobje, v katerem je vedno več posameznikov aktivnih ter v dobri psihični in fizični kondiciji. Zanimivo in ustvarjalno preživljanje starosti v prijetnem in varnem okolju zagotavlja tudi Medgeneracijski center Bistrica v Domžalah, ki bo v prihodnjih dneh praznoval prvo leto delovanja. Gre za edinstven in sodoben preplet koncepta institucionalnega varstva in oskrbovanih stanovanj v enem, ob tem pa poleg zagotavljanja

Kamniški upokojenci so aktivni tudi v bolj odmaknjenih predelih občine. Vsako drugo sredo v mesecu se v prostorih krajevne skupnosti Šmartno v Tuhinju srečujejo upokojenke in upokojenci iz Hruševke, Praproč, Raven, Šmartna in ostalih vasi. Na teh druženjih se pogovarjajo o dogajanju in življenju v krajevni skupnosti in izmenjujejo življenjske izkušnje.

socialno zdravstvenih storitev izvajajo vrsto aktivnosti v sklopu medgeneracijskega sodelovanja.

Kot pravi direktorica Andreja Makuc, dajejo v MGC Bistrica Domžale pomemben poudarek medgeneracijskemu sodelovanju. Redno sodelujejo z dijaki, osnovnošolci, otroci iz vrtcev, študenti, upokojenci, invalidi, prostovoljci in različnimi društvi ter posamezniki. Organizirajo različne dejavnosti, v katere se lahko vključujejo tako stanovalci kot tudi zunanji uporabniki, nekateri med njimi so izredno aktivni. »Pri nas so lahko starostniki polno aktivni, če le želijo in jim zdravje to dopušča. Vključijo se lahko v številne aktivnosti, kot so skupinska telovadba, pilates, joga, zumba, vaje za zdravo hrbtenico, fit senior 60+, itd., kreativna skupina - ustvarjanje različnih dekorativnih izdelkov, medsebojna pomoč drug drugemu,

Kot pravi direktorica Andreja Makuc, dajejo v MGC Bistrica Domžale pomemben poudarek medgeneracijskemu sodelovanju. Redno sodelujejo z dijaki, osnovnošolci, otroci iz vrtcev, študenti, upokojenci, invalidi, prostovoljci in različnimi društvi ter posamezniki. Organizirajo različne dejavnosti, v katere se lahko vključujejo tako stanovalci kot tudi zunanji uporabniki.

družabništvo, bralne urice, kjer berejo različne zgodbe in spletajo zanimive pogovore o prebrani vsebini, pomoč pri urejanju okolice- vrtnarjenje, vzdrževanje gredec in trave, obiskovanje duhovnih obredov, sodelovanje in vodenje skupin za reševanje križank, kviza, spominke vaje, tombola itd., igranje šaha in iger s kartami, vključitev v pevске vaje, plesne vaje, razstave, koncerte... V aktivnosti pri nas so vključeni občani Domžal in okolice, občani Kamnika, Moravč in tudi drugih občin, pravi Andreja Makuc.

V Kamniku trenutno točke za aktivnosti starejših ni, a vseživljenjsko učenje je pomembno tudi v tretjem življenjskem obdobju. Sodelovanje številnih Kamničanov pri aktivnostih v sosednjih občinah je dokaz, da tudi Kamnik potrebuje nekaj podobnega. V sosednjih občinah s projekti odlično dokazujejo, da je medgeneracijsko sodelovanje možno in prinaša obojestransko korist – starejši od mladih pridobivajo različna znanja in z njihovo pomočjo ostajajo v koraku s sodobno informacijsko tehnologijo, mladi pa pridobivajo dragocene izkušnje za razumevanje misljenja in vrednot današnje generacije starejših. Tudi člani teh društev radi omenijo, da jim sodelovanje v aktivnostih veliko pomeni, saj imajo priložnost, da obnavljajo in dopolnjujejo znanja, razvijajo spretnosti, ohranjajo in širijo socialno mrežo, preprečujejo osamljenost, krepijo medgeneracijske vezi ter ostajajo športno aktivni, v teh časih pa jim je vse to še vedno finančno dostopno.

BOJANA KLEMENC

V Domžalah je izredno priljubljena in obiskana Univerza za tretje življenjsko obdobje Lipa, ki jo obiskuje tudi preko 200 Kamničanov ter seveda mnogi Domžalčani, Komendčani, starejši iz okoliških občin Lukovica, Moravče, Mengeš in druge. Tako v Lipi Domžale kot v Centru aktivnosti za starejše v Trzinu poudarjajo pomembnost vseživljenjskega učenja tudi pri aktivnih starejših osebah, zato svojim članom nudijo veliko zanimivih tečajev, delavnic in predavanj. Še posebej živahno je na kuharskih delavnicah.

Starejši so vse bolj telesno in miselno aktivni

Vse več je starejše, a še zelo aktivne populacije. Vemo, da aktivnosti, ki jih posameznik izbira, vplivajo na njegov življenjski slog, udobje, produktivnost, medosebne odnose, zdravje, dobro počutje ter vključevanje v družbo. Kako starejši občani skrbijo zase in izkoriščajo aktivnosti, s katerimi se zagotavlja aktivnejše vključevanje v socialno okolje in vzdrževanje psihofizične kondicije? Starejše smo povprašali ali so telesno/miselno dovolj aktivni, kako telesna/miselna aktivnost vpliva na njihovo počutje in ohranjanje telesnih sposobnosti in kakšne so njihove aktivnosti v zrelih letih.

Milena: Že od malih nog sem aktivna. Kmalu bom dopolnila 84 let in še vedno, kolikor je v moji moči, skrbim za fizično kondicijo. S sestro Angelco imam mladega kužka, s katerim hodiva dnevno po gozdu tudi do tri ure. Okoli hiše imava vrt, na katerem se najde dovolj dela skozi vse leto. Zelo rada se udeležujem pohodov. Sem utrujena, a ko pridem na vrh, sem nase ponosna, da še zmorem. Pogosto se mi dogaja, da sem v skupini najstarejša, a se ne dam. Različne aktivnosti me razgibajo, boljše se počutim in zdi se mi, da tudi lažje premagujem vsakodnevne obvezno-

sti. Verjetno mi daje voljo do miganja povezava s športom že od malih nog, med drugim sem dosegla leta 1950 tretje mesto v orodni gimnastiki v Jugoslaviji. Čeprav že slabše vidim, pa svoje sive celice še vedno pomlajujem na računalniškem tečaju.

Marinka in Fani: Da je človek aktiven ves dan, je zares zelo pomembno. Tudi v najinih zlatih letih. Živiva v Tuhinjski dolini in za delo okrog hiše moram biti razgiban. Imeli sva že kar nekaj zdravstvenih težav in zagotovo brez jutranje telovadbe hrbtenica ne bi bila več tako pokončna, pa tudi vsakodnevna nujna opravila veliko težja. Razgibano telo zagotavlja čisto drugačno počutje. V družbi je še bolj zabavno, zato se od jeseni do pomladi s sokrajankami v veseljem dobiva na telovadbi enkrat tedensko v kulturnem domu na Lazah. Ne razgibamo le telesa, temveč tudi naše jezike, se pogovorimo, nasmejemo, izmenjamo novice in nasvete. V toplejših dnevih pa je dovolj telovadbe na vrtu in njivi. Če si najdeš dovolj dela, je tudi glava razgibana, zato nimaš časa razmišljati o neumnostih ali posedati pred televizijo.

Duša in Zdenka: Aktivnosti telesa in duha so še kako pomembne tudi v poznejšem življenjskem obdobju. Nenazadnje zagotavljajo različne dejavnosti in obveznosti boljše psihofizično počutje in medsebojno druženje. Zdi se nama zanimivo, ko opažava, da več ko sva aktivni, več imava energije, manj sva utrujeni skozi dan in lažje postoriva potrebna opravila v in okrog hiše. Meniva, da se v Sloveniji čedalje več poudarka namenja tudi organiziranim aktivnostim za starejše. To naju zelo veseli. Dan začneva z druženjem skupine 1000 gibov, nato nadaljujema z dejavnostmi v Centru za aktivnosti starejših v Trzinu, kjer obiskujema zumbo, pilates in

jogo, angleščino, umetnostno zgodovino, kolesarstvo in pohodništvo. Pomembno nama je, da so tečaji cenovno dostopni, saj če živiš z današnjimi pokojninami sam, na koncu meseca ne ostane več veliko.

Lojzka: Seveda je pomembno, da sem v mojih letih še aktivna. Že zaradi zdravja. Hči, ki je zdravnica, mi ves čas govori: »Dokler boš tako aktivna, kot si sedaj, ne boš imela osteoporoze ali drugih težav.« Veliko hodim, balinam, igram pikado in rusko kegljanje, družim se s prijatelji v Društvu upokojencev Kamnik. Rada rešujem križanke, gledam dokumentarne in pogovorne oddaje na televiziji, rada pa se tudi pogovarjam s prijatelji, s katerimi si izmenjavamo

misli. Zaenkrat imam dovolj obveznosti in zdi se mi, da lahko najdeš dovolj aktivnosti v Kamniku, seveda le, če imaš interes. Sama se rada in veliko družim s svojimi aktivnimi prijatelji, a ko malo pogledam naokrog opazim, da bi še marsikdo lahko v svojih poznih letih z aktivnostmi izven doma bolje osmislil svoj vsakdan.

Miha: V svojih mlajših letih sem bil zelo aktiven nogometaš in po hujski nesreči me je ravno moja odlična fizična pripravljenost obdržala pri življenju. Iz lastnih izkušenj lahko povem, da je rekreacija v kateremkoli življenjskem obdobju še kako pomembna, starejši ko si, še toliko bolj. Sam zelo rad balinam, redno hodim na Veliko planino, občasno še brcnem žogo. Tako še vedno skrbim za svoje zdravje. Aktivnosti v Društvu upokojencev Kamnik so tudi druženje, skupaj hodimo na izlete... V Kamniku je veliko aktivnosti na športnem področju, všeč mi je, da imamo v društvu tudi redne preventivne zdravstvene preglede, na primer merjenje sladkorja in pritiska...

Pogovarjala se je BOJANA KLEMENC

Recept za okusno Martinovo pojedino

Pečeni piščanec polnjen z jabolkom, maslom in rožmarinom

- 1 piščanec
- 1/2 rdeče čebule
- 2 stroka česna
- 1 vejica rožmarina
- 1 kos masla
- 1 mešanico začimb za pečenega piščanca
- 1 žlico meda
- malo soli
- 1 jabolko
- 1 dl belega vina za zalivanje
- malo vode za zalivanje
- 3 koščke suhega paradiznika v olju
- nekaj zobobrevcev
- malo maščobe za pečenje

Piščanca dobro operemo in ga osušimo. V odprtino nadevamo na četrtine narezano, oprano in očiščeno jabolko, dodamo celo polovico rdeče čebule, nasekljan česen, vejico rožmarina, malo solimo in natremo z maslom, potem dodamo še paradiznike in nazadnje nadevano odprtino dobro zapremo z zobobrevci.

Pečakač dobro namažemo z maslom ali oljem. Piščanca potresemo z začim-

bami, nazadnje pa ga namažemo še z medom, da dobi lepo skorjo.

Damo ga v pečico in pečemo najprej na 200 stopinjah, potem pa temperaturo prilagajamo in zmanjšujemo. Piščanca obračamo in zalivamo z vinom in mešanico začimb, ki nam je ostala in smo jo premešali z vodo.

Rdeče zelje z jabolkom in vinom

- 1 manjšo glavo rdečega zelja
- 1 rdečo čebulo
- 1/2 pomaranče
- 1 žličko soli
- 1/2 dl belega in rdečega vina
- 1 strok česna
- 1 jabolko
- malo olja
- 1 žličko sladkorja
- malo cimeta, ingverja in klinčkov
- nekaj muškatega oreščka
- malo omake od piščanca za zalivanje
- 1 žlička moke

Zeljno glavo narežemo kot je na sliki in stresemo v skledo in prilijemo sok pol pomaranče. Čebulo nasekljamo in jo na vročem olju prepražimo na hitro, dodamo žličko sladkorja in pražimo 5 minut, potem dodamo zelje, solimo in dobro premešamo. Pražimo 20 minut, nato dodamo naribane jabolke in zalivamo z vinom ter dodamo še omako od piščanca. Vse skupaj dušimo 30 minut in začimamo z vsemi začimbami. Potem v kozarec zmešamo žličko moke, dodamo malo vode in zelje podmetemo. Kuhamo še 5 minut, nato odstavimo od ognja.

Mlinci z ocvirki

Ker Martinovo tudi sama praznujem, mora biti ob takšni priložnosti za nazdraviti tudi primerno vino. Naj »Sveti Martin tudi iz vašega mošta naredi dober vin!« Pa dober tek in na zdravje!

TINA JAN

101. rojstni dan gospe Ivane Stres

Kamničanko Ivano Stres smo že v lanskem letu obiskali, ko je praznovala častitljivih 100 let. Letošnje praznovanje ni bilo prav nič manj slovesno, čestitkam pa se je ob 101. rojstnem dnevu, ki ga je praznovala na svojem domu na Tunjski cesti 2 A v Kamniku, pridružil tudi župan Marjan Šarec in ji skupaj s predstavniki Društva upokojencev Kamnik zaželel predvsem zdravja.

Ivana Stres je bila rojena 13. 10. 1912 v vasi Soča in je bila četrti otrok od devetih, ki so se rodili v družini Stres. Živel so v zaselku nad vasjo Soča, skromno, v majhni hiški in se imeli izredno radi. Ivana Stres ima sina in hčerko. Leta 1972 se je preselila v Kamnik, kjer živi skupaj s hčerko Magdo Laharnar.

Gospe Ivani Stres ob njenem 101. rojstnem dnevu iskreno čestitamo!

JANJA ZORMAN MACURA

Prvi pohod k Budnarjevi domačiji

Turistično društvo Kamn'k je organiziralo prvi pohod do Budnarjeve domačije. Pohodniki, okoli 15 nas je bilo, smo se zbrali pri Pub-u Pod skalo, kjer nas je z dobrodoščilo pričakala Vesna Resnik in nam zaželela srečno pot.

Pot, ki jo sicer uporabljajo in poznajo predvsem domačini, vodi po grebenu vse do Tolste Gore (734 m). Na vrhu smo se vpisali v vpisno knjigo in se spustili do gozdne ceste, nato pa zavili levo proti Lancovem. Do Budnarjeve domačije smo potrebovali približno uro in pol. Tam nas je čakala Olga in nas postregla z domačimi dobrotami. Ob javorjevi mizi smo poklepetali, nato pa se mimo Starega gradu vrnili v dolino.

Sklenili smo, da bomo pot, ki ni zahtevna, skušali oživiti in k njeni uporabi vzpodbuditi tako domačine kot turiste. Želimo si predvsem, da Budnarjeva domačija postane tudi pomembna točka, dostopna peš. Naslednji podoben pohod, ki bo tudi nekoliko kulinarčno obarvan, planiramo okoli Martinovega.

IZVLECI SVOJ POPUST

VSE DO 90%

POPUSTI VELJAJO OD 26.10. DO 31.10.

Obiščite trgovino TOP SHOP v Kamniku (Qlandia)

TOP SHOP

DORMEO

KOSMODISK

delimano

WALKMAXX

Shark

club5

Gašper Štrajhar dosegel kvoto za nastop Slovenije na MOI 2014

Petek, 18. oktobra, je bil rezerviran za prve kvalifikacije za pridobitev kvote za nastop na Mladinskih olimpijskih igrah, ki bodo potekale prihodnje leto v mestu Nanjing na Kitajskem (sosednje mesto Wuxija). Na MOI bo nastopilo 32 fantov in 32 deklet (po eden iz države).

Za 17 mest po spolu se je tokrat borilo 76 fantov in 64 deklet, starih med 14 in 17 let.

Slovenske barve je zastopal Gašper Štrajhar, ki si je odlično pozicijo pred začetkom eliminacij zagotovil že v turnirskih kvalifikacijah, kjer je po shoot-offu med tekmovalci, ki so se lahko borili za mesta, zasedel 8. mesto. To mu je zagotavljalo direktno uvrstitev v 1/16, kjer se je še enkrat ta teden srečal z mladim Turkom Gazozom.

Prva dva seta je bolje pričel Gašper. Obakrat je vpisal 27 točk, Turk pa 26 in 24. Po rezultatu 4:0 pa sta oba tekmovalca svoje merilne instrumente dodobra nastavila in v naslednjih dveh setih oba ustrelila po dve desetki in devetko. Po štirih setih je zmago z rezultatom 6:4 slavil Gašper, ki je s tem Sloveniji zagotovil mesto na MOI.

Gašper, iskrene čestitke!

Besedilo in fotografija: BLANKA ŠTRAJHAR

Patricija je evropska viceprvakinja

V St. Petersburgu v Rusiji je od 10. do 13. oktobra potekalo Evropsko prvenstvo v show plesih. Sodelovalo je 19 držav in 1221 plesalcev iz vse Evrope. Udeležila se ga je tudi Kamničanka Patricija Crnkovič, članica Društva Kazina in nas odlično zastopala. Osvojila je srebrno medaljo in naslov Evropske viceprvakinje v kategoriji show solo članice s točko I'd love to kill you koreografa in mentorja Mitje Popovskega.

Patricija se je v Rusiji počutila odlično: »Mesto je zelo veliko in zanimivo. Tekma je bila na nivoju, dobro organizirana. Tekmo sem imela samo en dan, plesale smo tri runde. Vzdušje v dvorani je bilo super, saj ni bila prevelika in je bila cela zapolnjena. Za tekmovanje pa sem si sama privarčevala, ker sem delala med poletjem. Saj sem res želela na to tekmo, tudi zato, ker je v drugačnem okolju in je na splošno zelo dobra izkušnja.«

Z rezultatom je bil zadovoljen tudi njen trener Mitja Popovski: »Zelo sem zadovoljen, predvsem s stalnostjo Patricijinih vrhunskih nastopov letos. Tega prvenstva sprva nisva načrtovala, ampak sva se zanj odločila v zadnjem trenutku, saj so vse priprave tempirane na tri SP v Nemčiji in na Poljskem. Vrhunski rezultat je samo dobra popotnica za svetovna prvenstva, ki sledijo. Patricija je zadnje leto naredila velik napredek v tehničnem in v psihološkem smislu, lahko rečem, da je odrasla.«

VANDA KLOPČIČ

Iz tabora Calcit Volleyball Mariborčanke za zdaj še premočne

Začetek sezone za odbojkarje in odbojkarice Calcit Volleyballa ni bil najbolj uspešen, saj so Kamničani po uvodni zmagi državnega prvenstva minulo soboto morali priznati premoč Salonita iz Kanala, prav tako pa so praznih rok v slovenskem derbiju z Novo KBM Branikom ostale varovanke Gašperja Ribiča. Glede na to, da je pomlajena kamniška ekipa v prvem krogu srednjeevropske lige igrala proti aktualnim državnim prvakinjam, njen poraz ni bil presenetljiv.

Kamniške odbojkarice v pripravljalnem obdobju, z izjemo Bolzana, ki igra v italijanski A-2 ligi, niso igrale težjih tekem, zato trener Gašper Ribič pred obračunom z Mariborčankami niti ni vedel, česa so njegove igralke sposobne. »Za nas bo tekma z Branikom prvi pravi preizkus, kako delujemo proti ekipi, ki ima dobro postavljen sistem igre«, je pred slovenskim derbijem v kamniški športni dvorani dejal Ribič. Tekma je pokazala, da so Mariborčanke trenutno še premočne za odbojkarice Calcita, ki so tekmo izgubile z rezultatom 1:3 (-16, 23, -18, -18). »Tekmo si bomo še enkrat pozorno pogledali, analizirali napake, kajti pred nami je še veliko tekem. Vemo, kaj bo treba popraviti in čemu bomo morali nameniti več pozornosti. Čeprav smo tekmo izgubili, ni razlogov za slabo voljo, saj je to šele začetek sezone in bomo z Mariborčankami odigrali še kar nekaj tekem. Zadovoljen pa sem, da smo s to tekmo dobili odgovore, ki smo si jih pred začetkom sezone zastavljali,« je po porazu svoje ekipe zaključil Ribič.

Tjaša Turnšek v boju za novo točko.

Domen Kotnik v akciji.

Že proti Ravenčanom so se mučili

Slabše od pričakovanj so s tekmovanjem v 1. DOL začeli odbojkarji Calcita. V prvih dveh krogih so obe tekmi igrali pred domačimi navijači, vendar so se zmage veselili le na prvi tekmi, ko je v Kamniku gostoval ravenški Fužinar. Gostje so prvi niz celko dobili, v tretjem pa so bili na pragu zmage, toda varovanci trenerja Marka Brumna so na koncu vendarle zmagali s 3:1 (-23, 16, 25, 11). Podoben razplet so v kamniškem taboru pričakovali tudi minulo soboto, ko so v Kamnik prišli Kanalci, ki so v prvem krogu na domačem igrišču nepričakovano izgubili s Krko. Toda oslabljeni odbojkarji Salonita, ki so jih po lanski sezoni zapustili številni igralci prve ekipe, so presenetili Calcitovce in zmagali s 3:0 (20, 23, 21). Ne moremo reči, da se Kamničani niso borili, vendar pa v njihovi ekipi ni bilo igralca, ki bi »povlekel« ekipo za sabo, in če je soditi po prvih dveh tekmah v prvenstvu, bo odhod treh Janov – Planinca, Pokušnika in Brulca težko nadomestiti. A do konca sezone je še veliko tekem.

»Že na tekmi s Fužinarjem nam je manjkala sproščenost v igri, ko pa so zavore popustile, smo le prišli do svoje igre in zmagali. Proti Kanalcem smo ves čas igrali v neaknem krogu, v igri so se pokazale vse naše slabosti. Pokazale so se težave na sprejemu in zato tudi z učinkovitostjo v napadu, za nameček pa smo žogo brez bloka udarili v avt, ko smo bili tri, štiri točke v prednosti, in vse to se je odrazilo tudi na končnem rezultatu. Najbolj pa me jezi, da se ekipa ni držala dogovorjene taktike, tako da smo odpovedali praktično na vseh področjih,« je bil kritičen Marko Brumen.

V drugi ligi še brez zmage

V prvi drugoligaški sezoni odbojkarice druge ekipe Calcita po dveh krogih še niso okusile slasti zmage. Blizu so ji bile v prvem krogu, ko so v Novem mestu že vodile z 2:1 v nizih, žal pa prednosti niso znale zadržati do konca. Tako so se domov vrnile s točko. Brez točk pa so ostale po prvi domači tekmi v novem prvenstvu, saj so jih v Stranjah s 3:1 premagale še odbojkarice Vitala iz Ljubljane. Trenutno so mlade Kamničanke z eno točko na osmem mestu 2. DOL ženske – zahod.

Praznih rok je po prvi tekmi v 3. DOL moški – zahod ostala tudi druga moška ekipa Calcita, ki bi se z malce sreče lahko domov vrnila najmanj s točko, saj so tretji niz izgubili na razliko. Na koncu so odbojkarji Astec Triglav II zmagali s 3:1. Kar Kamničanom ni uspelo v Kranju, jim je v soboto v Stranjah, ko drugi ekipi Črnuč niso oddali niti niza. S tremi točkami so na šestem mestu prvenstvene lestvice.

Štiri zmage v kadetski konkurenci

Zmagovito serijo v kvalifikacijski skupini A nadaljujejo kadetinke Calcita, ki so na drugem turnirju v Brestanici dvakrat prepričljivo zmagale. Na prvi tekmi so brez izgubljenega niza z 2:0 premagale Novo mesto, nato pa še Krim, kateremu so v dveh nizih prepustile le enajst točk. V svoji skupini so z osmimi točkami na prvem mestu. Na prvem mestu so po prvem turnirju kvalifikacijske skupine E tudi kamniški kadeti, ki so pod vodstvom Aleša Hribarja na turnirju v Mokronogu z 2:0 premagali domačo ekipo, nato pa še ekipo Žirovnice.

V kategoriji starejših deklic je bil minulo nedeljo v dvorani OŠ Stranje na sporedu drugi letošnji kvalifikacijski turnir skupine D. Za prvo ekipo sta bili to prvi dve tekmi v letošnji sezoni. Najprej so po hudem boju z 2:0 premagale Volleyball Ljubljano I, žal pa nato izgubile z Ankaranom, tako da so varovanke Žive Cof z dvema tekmama manj v svoji skupini na četrtem mestu.

Brez točk je druga kamniška ekipa starejših deklic, ki bodo v nadaljevanju sezone igrale v kategoriji male odbojke. V nedeljo sta jih z 2:0 premagali ekipi Volleyball Ljubljane I in Ankarana.

MIHA ŠTAMCAR

Planinski kotiček

Nogomet na najvišji ravni že petintridesetič

Vremenska napoved ni bila ravno najbolj obetavna, zato je kar precej udeležencev odpovedalo udeležbo na nogometni tekmi na Korošici v nedeljo, 6. oktobra, oziroma so enostavno ostali v dolini.

Žal tudi tokrat planincev in alpinistov iz Štajerske ni bilo oz. so prišli šele proti koncu tekme in se le simbolično vključili vanjo, tako da so jih morali zastopati na Kranjsko priseljeni pravi Štajerci in tisti, ki domujejo najbliže Štajerski ali pa so štajerskega porekla. Goli so bili že postavljeni, za kar gre zahvala PD Celje Matica. Tekma se je tradicionalno začela točno opoldne in trajala dvakrat po deset minut.

Štajerska ekipa je štela devet članov in članic, kranjska pa sedem članov. Kranjce je vodil Franc Obreza, Štajerce pa Vital Vek, odlično pa je sodeloval Franc Pohlin. Vsi so igrali zelo srčno in prizadevno, vsak po svojih najboljših močeh, kondiciji in znanju. Najstarejši igralec je imel 80 let, a nikakor ni bil najslabši ali najpočasnejši! Razne komične situacije so vzbujale prave salve smeha. Malo se je poznala tudi nadmorska višina, zato je prišlo zelo prav pravilo, da ni avta. Obe moštvi sta imeli kar nekaj priložnosti za zadetek, vendar je bil gol prenzek ali preozek. Gole so zabili Miran, Cene in Franc za množico Kranjske, za ekipo Štajerske pa Janez, tako da je po dveh zaporednih porazih spet slavilo moštvo Kranjske z rezultatom 3 proti 1.

NOV ČLAN DGRS Kamnik

Za redno članstvo v gorski reševalni službi je potrebno biti alpinist, opraviti usposabljanja iz prve pomoči in reševalne tehnike (kopne in snežne) in na koncu še uspešno opraviti izpite. To je uspelo članu Društva GRS Kamnik Marku Petku, ki je 28.-29. septembra opravil še zadnje izpite in postal gorski reševalec z licenco.

ALPINISTIČNA ŠOLA BO SPOMLADI

Za razliko od večdesetletne tradicije bo kamniški alpinistični odsek alpinistično šolo začel marca naslednje leto in ne letos jeseni. Tako bodo lahko udeleženci najprej spoznali plezanje v kopni skali in šele nato v snegu in ledu. Šola bo organizirana podobno kot dosedanje in izvedena po sklopih: športno plezanje, skalno plezanje, snežno plezanje, ledno plezanje, ledeniki, turno smučanje. Predvidoma se bo možno udeležiti le posameznega sklopa. Pred vpisom v alpinistično šolo je priporočljivo, da kandidati obiščejo katerega od tečajev za varnejšo hojo v hribe in/ali za turno smučanje, najmanj pa da veliko hodijo v hribe. Če se bodo odločili za športno plezanje, pa obiskovanje hribov ni nujno potrebno.

BOJČ

NAPOVED TEKEM OK CALCIT VOLLEYBALL

ŽENSKO - srednjeevropska liga

Drugi krog, petek, 25. oktober, ob 17. uri Bratislava: Slavia Bratislava – CALCIT VOLLEYBALL
Tretji krog, sobota, 2. november, ob 17.30 uri, ŠD Kamnik: CALCIT VOLLEYBALL – Vašaš Budimpešta

MOŠKI - 1. DOL

Četrty krog, sobota, 26. oktober, ŠD Kamnik: CALCIT VOLLEYBALL – Astec Triglav
Peti krog, sobota, 2. november, Murska Sobota: Panvita Pomgrad – CALCIT VOLLEYBALL

ŽENSKO - 2. DOL - zahod

Tretji krog, sobota, 26. oktober, Kanal: Neptun Kanal – CALCIT VOLLEYBALL

MOŠKI - 3. DOL - zahod

Tretji krog, sobota, 26. oktober, Logatec: Santana Logatec – CALCIT VOLLEYBALL

MLADINKE - četrtfinalni turnir

Skupina C, nedelja, 27. oktober, Škofja Loka: CALCIT VOLLEYBALL, Škofja Loka, Luka Koper, Go Volley

MLADINCI - četrtfinalni turnir

Skupina D, nedelja, 27. oktober, Žirovnica: CALCIT VOLLEYBALL, Žirovnica, Astec Triglav, BenQuick Logatec

Ne dež ne mraz nista zaustavila Veronikinih tekačev

Ko enkrat začnem, ne znam nehat, mi je ob neki priložnosti zapisala tretja najhitrejša tekačica na 5. Veronikinem teku Nataša Planko. In prav gotovo je podobnega mnenja tudi večina tekačev, ki so v soboto dopoldan, 12. oktobra, zavzeli kamniške mestne ulice. Niti slabo vreme ni pokvarilo dobrega razpoloženja 250 tekačev in tekačev, ki so se zbrali na že tradicionalnem teku v organizaciji Zavoda za turizem in šport v občini Kamnik, kar je rekordno število doslej. Osnovnošolci so se pomerili za naslove občinskih prvakov na treh razdaljah – 500 m, 1000 m in 2000 metrov, srednješolci so tekli na razdalji 4 kilometre, ostali tekači pa so v štirih krogih pretekli nekaj manj kot 8 kilometrov. Da je Veronikin tek primeren za vsakogar, pove podatek, da je imel najmlajši udeleženec le 3 leta, najstarejši pa 75 let.

Predstavniki Zavoda za turizem in šport v občini Kamnik Grega Zore je poudaril, da se vedno več ljudi udeležuje teka po ulicah Kamnika, kar priča o dobri organizaciji prireditve in dodal: »Še posebej

nas veseli dejstvo, da se je povečalo število otrok. Kljub deževnemu vremenu, ki nas spremlja že drugo leto, ni manjkalo dobrega vzdušja in pozitivne naravnosti tekačev.« Župan Marjan Šarec je tekmoval-

cem in navijačem izrekel dobrodošlico, zaželel uspešno tekmovalje kljub nekoliko nižjim temperaturam in dežju ter pred razglasitvijo rezultatov in podelitvijo medalj in nagrad o prihodnosti tekmovalja povedal: »Trdno sem prepričan, da bo Veronikin tek ostal na koledarju športnih prireditev v Kamniku tudi v naslednjih letih. Skupaj z Zavodom za turizem in šport v občini Kamnik si želimo, da bi ga obiskalo še več tekmovalcev iz drugih slovenskih občin oziroma, če sem še bolj ambiciozen, tudi iz drugih držav, kar bi dodatno pripomoglo k turistični promociji našega kraja. V naši občini si stojita šport in turizem z rama ob rami, kar se je že večkrat izkazalo kot odlična kombinacija.«

Absolutno najhitrejša Katja Kosmatin je s progo opravila v času 29:35, druga je bila Nina Vrtačič in tretja Nataša Planko. Pri moških je bil absolutni zmagovalac Gašper Bregar s časom 23:03, pred Anžetom Božičem in Andrejem Trojarem.

Med najmlajšimi tekači (letniki 2003 in mlajši) sta na 500 m zmagala Loti Pšeničnik in Gaber Kremžar. Najboljša pri mlajših učenkah in učencih (letnik 2001 in 2002) na 1000 m sta bila Ana Milovič in Rok Sušnik, pri starejših učenkah in učencih (letnik 1999 in 2000) na 2000 m pa Tjaša Vrtačič in Domen Obreza. Med dijaki je v cilj najhitreje pritekel Matevž Planko.

Nekaterim tekačem Veronikin tek služi tudi kot dobra priprava na največji tekaški dogodek v Sloveniji – nedeljski Ljubljanski maraton,

zato se ga vsako leto znova radi udeležujejo. Nekateri pa pridejo preprosto za sprostitve in tako aktivno prispevajo k dogajanju v domačem okolju. Tek je namreč ena izmed najbolj zdravih in priljubljenih oblik rekreacije, ki sprošča, krepi imunski sistem, dviga samozavest in kakovost našega življenja. Seveda pod pogojem, da se z njim ukvarjamo premišljeno. Tako, da pazimo na pravilno tehniko teka, ne začnemo prehitro, prepogosto in na preveliki razdalji, da imamo primerno obutev in da se naučimo poslušati lastno telo. Potem je tek v užitek in zadovoljstvo. Torej tekaške superge na noge in se vidimo na Veronikinem teku prihodnje leto v še večjem številu.

ANITA MEJAC
Fotografije: Tomaž Vrtačič

Barcolana je vselej zanimivo doživetje

Kamniško športno društvo SA-PPA se je tudi letos udeležilo Barcolane, največje jadralske regate v Sredozemlju z bogato 45-letno zgodovino.

V soboto zjutraj je 8 članov društva pod vodstvom skiperja Mateja Laha na mestnem privezu v Koprno prevzelo in zavzelo Skardobolo - trikabinjsko jadrnico Y 35, izdelek slovenskega podjetja Triplast. V spremstvu dežnih kapelj smo se ob 9. uri odpravili proti Trstu. Dež nas je bolj ali manj intenzivno spremljal vso pot do Trsta, ni pa predstavljal resne ovire, da ne bi izkoristili ugodnega vetra in doobra preizkusili vseh jader.

Ob njih smo bili že privezani v

Trstu in to v neposredni bližini legendarnega Ursusa, 150 tonskega plavajočega dvigala. Najprej smo si ogledali prireditveni prostor s številnimi stojnicami in seveda prostor s privezi najboljših tekmovalnih jadrnic, regatnikov. Potem, ko smo si napasli oči in ko nas je še zadnjič presenetil dež, smo se z minibusom organizatorja odpeljali do vasi Barkovlje (Barcola), kjer smo prevzeli štartne številke, zastavico in promocijski material.

Po povratku na prireditveni prostor je že sijalo sonce in bil je čas za siesto na prijetnem vrtu lokala ob Canalu Grande. Ko smo se proti večeru vrnili nazaj do barke, smo si z obale ogledovali več kot zani-

mivo večerno in nočno dogajanje v zalivu. Pod reflektorji se je odvijalo kar nekaj regat manjših jadrnic.

Na regatni dan smo se zbudili v zmerno oblačno jutro. Kmalu po osmi uri se je zaliv začel polniti z jadrnicami in pridružili smo se jim tudi mi. Vetrovne razmere so bile takšne, kot je bilo napovedano - bonaca, brezvetrje. Bolj se je bližala 10. ura in čas starta, bolj so se jadrnice gnetle na startnem polju. Gneča je bila res gromozanska. Sodelujočih je bilo namreč 1.562 jadrnic, ki so bile razdeljene v 14 razredov. Ob strelu iz topa nad Barkovljami, ki je naznanil začetek regate, se zaradi brezvetrja ni zgodilo prav veliko. Le tekmovalne jadrnice so počasi pobegnile iz »mravljišča«.

Ob pomoči »burjice«, juga, zahodnika, tramontane in vmesnih lukenj brez vetra so se, skupaj z našo, tudi vse ostale jadrnice bolj ali manj uspešno odmaknile od starta in razporedile po regatnem polju, ki ga je obsijalo sonce. Kakorkoli smo že poizkušali ujeti veter v glavno jadro, genovo ali špinaker in se premakniti hitreje je bil efekt minimalen ali pa zanemarljiv. Veter nas je enostavno pustil na cedilu, vse... Organizator se je prav zaradi tega odločil, da skrajša regato in ciljno črto prestavi bolj za drugo bojo. Približno ob pol enih nam je pripeljal nasproti EsimitE-uropa 2, ki se je po zmagovitem jadrnjaju s časom 2 uri in 16 minut že

vračal nazaj v Trst. Esimit Evropa 2 je projekt slovenskih jadralskih idej, z ruskim denarjem pa pluje pod evropsko zastavo.

Nekaj po drugi uri je zapihal maestral in jadra so se napela. Do cilja kar naenkrat ni bilo več tako obupno daleč. Še več, bolj ko smo se bližali cilju bolj se je vse skupaj gnetlo in postajalo adrenalinško. Končno! Malo pred ciljem sta tik ob nas trčili dve jadrnici, nekaj bližnjih srečanj pa smo tudi mi zvozili za las. Ampak cilj je bil končno tudi za nami. Med 1.562 udeleženiimi jadrnicami smo skozi cilj prišli kot 637. Ni slabo.

Plovbo smo nadaljevali proti Koprno, kjer smo se ob petih privezali nazaj na matični pomol. S pravo mero zdravega razuma, precej strpnosti in veliko humorja smo doživeli, preživeli in zaključili svojo dvodnevno dogodivščino. Ob letu osorej.

Tekst in foto:
BRANE VRANKAR

Da Barcolana ni tipična tekmovalna regata dokazuje tudi tale dogodek. Ves čas regate je bolj ali manj blizu nas jadrana lesena jadrnica, na kateri je bil italijanski skiper Mauro s svojo posadko. Na vsakem boku je zelo ležerno ležal eden od njegovih mornarjev in izpod jader preverjal situacijo. »Mauro, bene!« sta tu pa tam poročala njegova izvidnika. Blizu cilja, ko se je jadrno polje precej zmanjšalo, promet pa izredno povečal, je levi izvidnik ponovno z »Mauro, bene!« opozoril skiperja, da se bo izšlo, ampak spregledal je, da je bila tik za prvo jadrnico še druga in z vso močjo so se zaleli pravokotno v sredino njenega boka... Izvidnik pa: »Mauro, merde!«

Končalo se je brez hujših posledic tako za ene kot za druge...

Člani Foto kluba Kamnik razstavljajo

V galeriji Doma kulture Kamnik je na ogled klubska pregledna razstava fotografij. Na razstavi se predstavlja 16 avtorjev, članov Foto kluba Kamnik, ki so prispevali po dve reprezentativni fotografiji po svojem izboru. Z razstavo, ki je na ogled do 6. novembra, svoje delo v letošnjem letu predstavljajo Andrej Flerin, Blaž Janežič, Brane Mihajlov, Dušan Letnar, Jaka Ješe, Jana Nakrst, Janez Ravnikar, Klemen Brumec, Klara Galičič, Lojze Popelar, Manuela Kotnik, Miha Slokan, Robert Novak, Robi Ješe, Simon Podgoršek in Urban Popelar.

Nenavadno jajce iz gnezda

Da se narava včasih malo »pogra« smo se prepričali, ko nas je v uradni obiskal Avguštin Ogrinc iz Kamnika. Prinesel nam je pokazat nenavadno zanimivost – v gnezdu domačih kokoši je našel večje jajce nenavadne hrapave, reliefne lupine. Pravi, da ga bo shranil za spomin, saj kaj takega še ni videl, pa čeprav so kokoši pri hiši že vse od njegovega otroštva.

Saša Mejač

Oktober – mesec požarne varnosti

Začetni požar lahko pogasite sami

Vsako leto oktobra potekajo aktivnosti v okviru projekta **Oktober - mesec požarne varnosti**. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje v sodelovanju z **Gasilsko zvezo Slovenije** ter **Slovenskim združenjem za požarno varstvo** pripravi vrsto aktivnosti s področja varstva pred požarom na določeno temo in za različne ciljne skupine (otroke, starostnike, širšo laično in strokovno javnost).

Kot so nam sporočili z Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, je letošnja pozornost namenjena gašenju začetnih požarov v gospodinjstvu in osebnem vozilu s sloganom »Začetni požar lahko pogasite sami«. Posameznik namreč lahko z ustreznim preventivnim ravnanjem prepreči nastanek požara, če pa kljub temu zagori, lahko začetni požar po svojih močeh in zmožnostih z ustreznim ukrepanjem pogasi oziroma prepreči njegov razvoj in s tem tudi posledice. In prav na to želijo opozoriti z letošnjo akcijo.

Za gašenje začetnega požara se lahko uporabijo različna priročna gasilna sredstva (vedro z vodo, cev za zalivanje, suh pesek ali zemlja, požarna odeja, v kuhinji pokrovka itd.) ali pa naprave za gašenje začetnih požarov, kot je gasilnik.

Namen letošnjega meseca požarne varnosti je tudi predstaviti prednosti, ki jih pri gašenju začetnega požara nudijo gasilniki, motiviranje po uvajanju gasilnikov v stanovanjske objekte in osebna vozila ter usposabljanje prebivalcev za pravilno izbiro in učinkovito uporabo gasilnikov. Poudarek je namenjen navodilu, da če posameznik ne more pogasiti začetnega požara, pokliče številko 112.

Splošno javnost na oktober, mesec požarne varnosti, opozarja je plakati, objavljeni predvsem na lokacijah gasilskih društev po vsej Sloveniji. V projektu sta bili za ozaveščanje širše laične javnosti izdelani dve zgibanki, in sicer Gašenje začetnih požarov v gospodinjstvu in Gasilnik v osebno vozilo.

V okviru projekta Oktober – mesec požarne varnosti Gasilska zveza Slovenije preko prostovoljnih gasilskih društev na različnih lokacijah po Sloveniji organizira prikaze gašenja z gasilniki. Čeprav se na temo varstva pred požarom simbolično srečujemo oktobra, se aktivnosti na področju preventivnih ukrepov varstva pred požarom za različne ciljne skupine izvajajo vse leto, in sicer z namenom, da se preventivno ravnanje in učinkovito ukrepanje ob požaru dvigne na višji nivo, da preventivno ravnanje na področju varstva pred požarom postane vsakdan.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem gasilcem, ki ste nam požrtvovalno pogasili požar na gospodarskem posloju, ki je izbruhnil 8.10.2013. Prav tako se zahvaljujemo vsem sosedom, sovaščanom, sorodnikom, faranom oz. vsem, ki ste nam in nam še pomagali tako materialno kot z lastnim delom.

Vsem se najlepše zahvaljujemo in še enkrat hvala za vso pomoč.

Špinovi, Klemenčevo 1

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 61. letu nas je zapustil

BRANKO BALOH

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalja, podarili cvetje in sveče.

Zahvala osebju Zdravstvenega doma Kamnik, še posebej patronažni sestri Majdi, za vso skrb in pomoč.

Vsi njegovi

Oktober 2013

Strokovna ekskurzija ekoloških kmetov

Ekološko kmetovanje z doktorskim nazivom

Združenje ekoloških kmetov Zdravo življenje, v katerega so vključeni ekološki kmetje iz šestnajstih občin širšega območja osrednje Slovenije, torej tudi iz Kamnika, Domžal, Komende, Lukovice, Moravč, je dejavno skozi vse leto, največ pa se dogaja prav v jesenskem času. Nekateri sodelujejo na raznih sejnih ali dnevu odprtih vrat, največja udeležba pa je na vsakoletni strokovni ekskurziji po ekoloških kmetijah, ki je bila letos organizirana na Štajersko in v Prekmurje.

Priprava programa in izvedba je bila v rokah Pavle Pinat, terenske kmetijske svetovalke na Izpostavi Domžale pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Ljubljana. Čeprav smo si ogledali le dve kmetiji, smo izvedeli in videli veliko novega, zanimivega in posebnega.

Najprej smo se ustavili v osrčju Krajinskega parka Goričko, na skrajnem severovzhodu Slovenije na eko socialni kmetiji Korenika v vasi Šalovci. Kmetijo sta idejno zasnovala Mozaik, društvo za socialno vključenost, ter Korenika, zavod za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb. Rezultat njunega povezovanja pa je socialno podjetje Pribinovina d.o.o., ki zaposluje ranljive družbene skupine, kot so invalidi in osebe s posebnimi potrebami. Sprejel nas je gospod Kavaš, ki nam je bolj kot o samem posestvu razlagal in polagal na srce, da se moramo zavedati svojih korenin, spoštovati zemljo, upoštevati naravne in kozmične zakone in da je poslanstvo vseh nas na ohranjanju tradicije, izročila, ljudske modrosti.

Na dvajsetih hektarjih obdelovalne zemlje pridelujejo sadje, zelenjavo, žita in zelišča, iz česar

sami ekološko predelajo okoli 300 različnih vrst izdelkov. Nekaj od teh smo po ogledu sušilnice in zeliščnega vrta tudi poskusili in tudi kupili. Najbolj smo bili navdušeni nad jabolčnim čipsom, zanimiv pa nam je bil postopek kuhanja marmelade na prastar način, ki traja kar pet dni. Ves dohodek od prodaje izdelkov se vrača nazaj v posestvo in služi za vzdrževanje družin zaposlenih. Seveda moramo vedeti, da je storilnost zaposlenih zaradi manjših zmožnosti nižja, vendar njihovo zadovoljstvo večje, ker si kljub vsemu sami zaslužijo za življenje.

Na biodinamični kmetiji Turinek nas je sprejel Matjaž Turinek, ki ima doktorat iz biodinamike, a je zavrnil ponudbo docenta na univerzi in pričel kmetovati. Z očetom sta si kmetijo razdelila na pol in zdaj obdelujeta vsak po pet hektarov. Matjaž je iskal svojo pot za preživetje in jo našel v partnerskem kmetijstvu, ki se mu zdi najbolj trdna in neposredna povezava s potrošnikom. Začel je pripravljati zelenjavne in žitne zabojčke in si postopoma našel stalne odjemalce. Ti mu včasih, ko potrebuje več delovne sile, poleg študentov, ki delajo za hrano in sta-

novanje, celo priskočijo na pomoč. Nekako si ustvarja lastno ceno, to pomeni toliko, kot stane pridelava, to naj bi bilo idealno, le da ljudje še niso navajeni na to. Z zanimanjem smo si ogledali razno ročno orodje in pripomočke, ki ji uporablja pri okopavanju in setvi, nekatere smo tudi preizkusili na njivi. Preden smo si ogledali še delček kmetije očeta

Janeza pa smo poskusili njihove odlične marmelade in sok.

Pozno kosilo nas je čakalo na ekološki kmetiji Tikva v Limbušu, kjer smo si vzeli še nekaj časa za druženje in izmenjavo mnenj ter izkušenj, kar je tudi zelo pomemben del izobraževanja.

FRANCKA TOMAN

Foto: Pavla Pirnat

Za bister um - SUDOKU

	4		5			3	7	8
3		5	6			4		
8				1	4			6
	1	3				2		
2		4		3	8			9
	8		1		2			
							3	
5		2	8	9		6		7
1	7	9			3	8		

		7					8	9
	4		9			1		3
1		6		3				
				9		7		4
			8	6	3			
5					4			
						4	7	5
	6							
3		2						

POGREBNIK d.o.o.

Pogrebne storitve, Dvorje 13, 4207 Gerklje

TEL.: 04/25-21-424, GSM: 041/624-685, www.pogrebnik.com

- PREVOZI S KRAJA SMRTI (na dom, v mrliško vežico, na upepelitev - po Sloveniji in tujini)
- PRODAJA POGREBNE OPREME
- SPREJEM NAROČIL IN DOSTAVA CVETJA
- NAROČILA PEVCEV IN TROBENTE
- POVEČAVA FOTOGRAFIJE POKOJNEGA
- FOTOGRAFIRANJE IN SNEMANJE POGREBA
- OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH
- IZKOPI ŽARNIH IN KLASIČNIH JAM
- UREJANJE POKOPALIŠČ IN GROBOV
- VZDRŽEVANJE POSLOVILNIH VEŽIC
- PREKOPI
- NAGROBNI SPOMENIKI, KLESANJE IN ZLATENJE ČRK
- OZVOČENJE PRI POGREBU, NOSAČI
- UREDITEV DOKUMENTACIJE (matični, ZZS)

V SPOMIN

BREDI KONJAR

Mineva žalostno leto, ko smo mi še skupaj živeli in se dobro razumeli. Toda nad teboj se je zgrnila žalostna in kruta usoda in ti vzela tvoje nedokončano življenje.

Hvala vsem, ki se naše Brede spominjate, postojite ob njenem preranem grobu in ji prižigate sveče.

Breda, vsi te pogrešamo!

Oktober 2013

ALMA s.p. **TAXI**

NOVO: PREVOZI DO 7 OSEB

www.taxialma.si 041 686-520

Taxi prevozi Kamnik 3 €, Kamnik-Domžale 7 €
Kamnik-Ljubljana 15 €, Kamnik-Brnik 15 €

Kamniški OBČAN - Izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska cesta 3/a. Odgovorna urednica Saša Mejač, univ. dipl. ekon. Na podlagi mnenja Ministrstva za kulturo sodi časopis med proizvode informativne narave. Medij Kamniški občan je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 333. Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 20.000 izvodov. Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 25 (Seydlova hiša med občino in pošto), tel.: 01/83-91-311, 041/662-450, fax: 01/83-19-860, e-mail: sasa.mejac@iol.net Uradne ure: ponedeljek in petek od 9. do 15. ure, sreda od 9. do 12. in od 13. do 17. ure. Nenaročenih člankov in fotografij ne honoriramo in ne vračamo. Grafična priprava in tisk Set d.d., 27. 9. 2013.

Gostišče pri Planinskem orlu

Stahovica 20, telefon 01/83 25 410, el. naslov: pri.orlu@siol.net
odprto od 10. do 22. ure, torek zaprto

Povabljeni na Martinovanje
v soboto, 9. novembra, z ansamblom MM!

V decembru pa preživite prijetne petkove
in sobotne večere ob odlični hrani in zabavi
z ansamblom Viharnik.

Rezervirajte si svojo mizo.

Naše goste pričakujemo v prijetnih prostorih s plesiščem in koticom za igro najmlajših. Ob že tradicionalno dobri domači hrani je tudi ob živi glasbi zagotovljena izvrstna zabava in dobro počutje do 120 ljudi. Zaželjene rezervacije.

Še posebej dobrodošli vsi, ki bi radi v krogu svojih najbližjih praznovali poroko, obletnico, rojstni dan ali kakšno drugo priložnost!

Poskusite Okuse Kamnika - katero od tipičnih kamniških jedi:
gamsova juha, Firštov golaž, rajželj

Gostilna
Slovenija

Za ljubitelje
domačih in divjačinskih jedi

OPTIKA in
OČESNA AMBULANTA
Helena Dolinšek s.p.

V KAMNIKU NA NOVI LOKACIJI
NA GLAVNEM TRGU 11

v Podgorškovi hiši poleg NLB
tel.: 01/831 70 05, 031 795 960

VELIKA IZBIRA KONTAKTNIH LEČ
PO IZREDNO UGODNIH CENAH!

BREZPLAČEN
OKULISTIČNI PREGLED
ob nakupu korekcijskih očal

www.optika-dolinsek.si

PE V DOMŽALAH Breza center,
Breznikova 15, tel.: 01/721 64 36

20% OTVORITVENI POPUST za nakup
korekcijskih in sončnih očal (popusti se ne seštevajo)

NOVI PEUGEOT 308

PREVZAME
VAŠE ČUTE.

www.peugeot.si

Doživi in občuti 308!

PROGRAM UGODNOSTI
MojPeugeot

4LETA
GARANCIJE

PEUGEOT priporoča TOTAL. Štiri leta podaljšane garancije vključuje 2 leti pogodbene garancije in dve leti podaljšane garancije Optway oziroma do 60.000 prevoženih kilometrov.

Novi peugeot 308 zaznamujejo izčiščen dizajn ter Peugeot i-Cockpit in mnoge inovativne tehnične rešitve, ki vam ponujajo intenzivno doživetje vožnje.

Poraba v kombiniranem načinu vožnje: 3,6-5,8 l/100 km. Izpuh CO₂: 93-134 g/km. Podrobnejše informacije o porabi goriva in emisijah CO₂ novih osebnih vozil Peugeot najdete v priložni priručnik o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na www.peugeot.si.

NOVI PEUGEOT 308

MOTION & EMOTION

RODEX d.o.o. - Rova, Rovska cesta 2, Radomlje, www.rodex.si,
servis: 01/729 92 01, prodaja: 01/729 92 00, 722 81 31, 031/669 367

KMETIJSKO GOZDARSKA ZADRUGA z.o.o.
Trg talcev 1, Kamnik
Tel.: 839-73-45

V TRGOVINI JE PESTRA IZBIRA

- mačeh, resja, čebulic tulipanov in drugega cvetja
- zemlje, peska za grobove
- **SVEČE UGODNO**
- gozdarskega programa (zagozde, verige, olje ...)

UGODNA PONUDBA ŽIT, KRMIL in PESNIH REZANCEV

UGODNO - služnostno klanje živine:
cca 15% nižja cena klavnine in nič stroškov prevoza.
Še vedno ugoden odkup krav, bikov in telic za izvoz.
Tel.: 831-76-28, GSM: 041/612-646

ODKUPUJEMO HLODOVINO

smreke, jelke in bora
v sodelovanju z Lip Bohinj

VISOKE ODKUPNE CENE LESA,
ZANESLJIVO PLAČILO.

Za odkup lesa pokličite 031-699-400

Gostišče
GTC 902
ČRNIVEC

Tirosek 73

03/83 94 602
041/689 865

Povabljeni na prijetna praznovanja rojstnih dni, obletnic, Abrahamov ...

Sprejemamo rezervacije za:

MARTINOVANJE

v soboto, 9. novembra, ob živi glasbi,
odličnem Martinovem meniju in mladem vinu

DECEMBRSKE PREDNOVOLETNE ZABAVE

Z ŽIVO GLASBO OB PETKIH IN SOBOTAH, meniji že od 10 eur dalje

SILVESTROVANJE

z bogatim silvestrskim menijem ob živi glasbi, bogat ognjemet

Ne pozabite na rezervacijo poročnega slavlja

Povabljeni na poslovilni koncert ansambla Galop
v soboto, 16. novembra.

Do polnoči igra stara zasedba, po polnoči nova.

Kamniški
OBČAN

☎ 01/83 91 311, 041/662 450

✉ sasa.mejac@siol.net
kamniskiobcan@siol.net

Tudi na www.kamnik.si

STEKLARSTVO IRMI
HOMEK - DOMŽALE

tel.: 01/722 70 89, 041/956 537,
041/676 198
faks: 01/722 89 98
e-mail: steklarstvo.irmi@siol.net

www.irmi.si

ALU in PVC
okna in vrata

- * izdelava termopan stekla
- * brušenje stekla in ogledal
- * izdelava izbočenih stekel
- * peskanje stekel, fuzije - vitraži
- * okvirjanje slik

S&P d.o.o.
GODIČ 4
1242 STAHOVICA
P.E.: LJUBLJANSKA C. 4a, 1241 KAMNIK

... to ni edini način

TOPLOTNA ČRPALKA
ZRAK - VODA

mi imamo...
KLIMA NAPRAVE

Do toplotne črpalke
tudi s pomočjo
SUBVENCIJE FUJITSU!

WATERSTAGE
ZA UČINKOVITO OGREVANJE DO -25°C ZUNANJE
TEMPERATURE, BREZ POMOČI
ELEKTRIČNIH GRELCEV!

KLIMA NAPRAVA

NORDIC IZVEDBA ZA UČINKOVITO
OGREVANJE DO -25°C ZUNANJE
TEMPERATURE!

e-mail: uros.uranic@siol.net
TEL.: 01/8394-500, GSM: 041/579-999
www.klime.si

Optika Škofic že od 1975

Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06

delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

GOSTILNICA IN PICERIJA IZBA ZA PRAV POSEBNE KULINARIČNE UŽITKE

Gostilnica, urejena v prijetnem ambientu z velikim parkiriščem in letnim vrtom ter s prostori v novem prizidku sprejme do 70 ljudi in je prijetno mesto za praznovanja, poroke in zaključene družbe.

**Pravočasno si rezervirajte mizo za
VESELI DECEMBER,**
ob petkih in sobotah ob živi glasbi ansambla Ponočnjaki

Povabljeni na MARTINOVANJE
v soboto, 9. novembra, z ansamblom
Trio Špica in ob izbranem Martinovem meniju

Snovik 2c, Laze v Tuhinju, ☎ 01 831 95 90, 041 428 927
www.gostilnica-izba.si

STROJNI TLAKI – ESTRIHI – OMETI

hitro, kvalitetno in ugodno
031 689 832

TLAKI KOS d.o.o., Ljubljanska 33, Kamnik

TAXI KAMNIK

taxi s tradicijo

VOŽNJE V MESTU 2 eur

KAMNIK-LJUBLJANA 15 eur

KAMNIK-BRNİK 15 eur

NOVO!

RENT A CAR KAMNIK

najem vozila samo 20 eur dnevno

☎ **031 713 421**

www.taxikamnik.si

PESTRA JESEN V TERMAH SNOVIK

- Bogat animacijski program za vso družino med krompirjevimi počitnicami (izrezovanje buč, Plesna delavnica s Palčkom Snovičkom, pohod z baklami, sežig čarovnice...), pečen kostanj in kuhano vino ali čaj
- Občani Kamnika in Komende 15% popust na prenosljive bazenske vstopnice
- Sprostitev v turški finski in ledeni savni ter vse vrste masaž - 20% popust

**16. 11. 2013 – NORDIJSKA HOJA
ZA VSO DRUŽINO**

Terme Snovik - Kamnik,
Tel.: 080 81 23,
www.terme-snovik.si,
info@terme-snovik.si

LETO DNI MEDGENERACIJSKEGA CENTRA BISTRICA V DOMŽALAH

V prihodnjih dneh bo minilo eno leto odkar je, v centru Domžal, slavnostno odprl svoja vrata Medgeneracijski center Bistrica. Umeščen v naravno okolje ob Kamniški Bistrici in še vedno tako blizu centra, ponuja ljudem, da preživijo starost v varnem, družabnem in prijetnem okolju.

Prvi rojstni dan bo prijazno, strokovno osebje praznovalo skupaj s stanovalci in obiskovalci.

Vse lepo vabijo na

**slavnostno praznovanje
s kulturnim programom**

v sredo, 13. novembra 2013, z začetkom ob 15. uri.

To bo priložnost za nova poznanstva in spoznavanje samega centra.

Prostrano pritlično avlo bodo **od 11. do 30. novembra krasili ročni izdelki stanovalk in slike avtorice Magdalene Marinšek, ki prav tako stanuje v MGC Bistrica.**

Senior resort MGC Bistrica v Domžalah ponuja raznovrstne storitve na enem mestu in je edini, ki ima oskrbovana stanovanja v povezavi z domskim delom. V pritličju centra sta poleg restavracije, ki je v prvi vrsti namenjena stanovalcem, po predhodnem naročilu pa tudi zunanji obiskovalcem, in kavarne tudi druge tržne dejavnosti, in sicer salon za nego, pedikuro in masaže, frizerski salon, medicinski center, studio vadb za dušo in telo, protibolečinska ambulanta, zobozdravstvena ambulanta, salon spinomasaže ter korekcije hrbtenice, prve dni novembra pa bo svoja vrata odprla tudi lekarna.

V samem centru se vedno kaj dogaja. Živahno je medgeneracijsko sodelovanje, ko se ob pomoči mladih in prostovoljcev v različne ustvarjalne in prostočasne dejavnosti vključujejo tako stanovalci kot zunanji uporabniki – občani Domžal, Kamnika in drugih občin.

Vse o MGC Bistrica na prenovljeni internetni strani www.mgc-bistrica.si

V poletnih mesecih je zaživela prenovljena internetna stran, kjer lahko najdete vse potrebne informacije o centru, o možnostih bivanja v domu starejših občanov, o nakupu oskrbovanega stanovanja itd. Prav tako lahko najdete, katere tržne dejavnosti vse se izvajajo v centru in kdo jih izvaja, spremljate pa lahko tudi tekoče dogajanje, kaj je dobrega na jedilniku idr.

Za informacije so vam na voljo:

Nada Slak,
vodja socialnega programa
TEL: 01 729 73 27, GSM: 051 273 969
e-pošta: nada.slak@mgc-bistrica.si

Benita Kovič,
prodaja oskrbovanih stanovanj
GSM: 031 647 333
e-pošta: info.benep@gmail.com

Gregor Gerbec,
prodaja oskrbovanih stanovanj
GSM: 041 733 783
e-pošta: gregor@profundis.si

SENIOR RESORT

MGC BISTRICA

V OBJEMU ŽIVLJENJA

**Senior resort v Domžalah -
nikoli sami, pomoč in družba vedno na doseg!**